

UUVAMA
ck & Son
ikio veži-
age). La-
creipkite:
(35)

lavimą
RE.
isoje

on Ave.
h Street

grynus

rautuvėse
5% tiems,

ais pinigais.
serio ar mė-

utuvėse yra

vorais), ku-

as 2 45c
3 55c
2 35c
3 60c
15c
2 18c
1 13c

6 oz 18c
14oz 15c
25c
1 18c

5c
10c
19c
15c
15c
17c
25c

25c
25c

4 oz. 25c
25c

enas ken. 25c
is 35c
40c
18c
25c
13c
30c

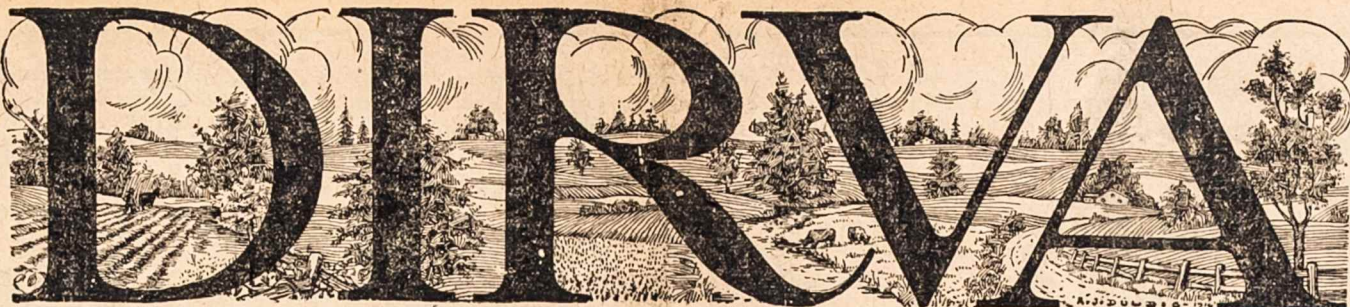
žutė 15 oz 18c
n of 9c

viežia

a, 1 sv. pun. 65c
pos, kenas 2 45c
1 10c
2 15c
3 20c
14oz 20c
2 15c
40c
15c
40c
\$16.00
2 punduliai už 25c
už 10c

5 Lux, geriausias 2 už 15c
06 Lazurkos 2 už 15c
07 Ammonia, didelis 2 už 15c

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina kas savaitę
Leidžia Cleveland, Ohio
Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvenyose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje \$2.50
Kitose Viespatystėse \$3.00
Prenumerata apima visą "Dirva" metinę prenumeratą, be to, naujų metų, apgausimų laisvą laisvą laisvą. Adresuoti:
"DIRVA"
7907 Superior Ave. CLEVELAND, OHIO

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY (THE FIELD)
This is only Lithuanian News Paper in Ohio
Published Weekly at Cleveland, Ohio by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription rates:
In United States \$2.00
Canada and Mexico \$2.50
To all other Foreign Countries \$3.00
Advertising rates on application. Address:
"DIRVA"
7907 Superior Ave. CLEVELAND, OHIO

Published and distributed under permit No. 773, authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio, by order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.
Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.
No 36 KAINA 5c. CLEVELAND, OHIO PENKTADIENIS, RUGSĖJO-SEPT. 3, 1920 METAI V (VOL. V)

Rusai Vėl Lenkus Pradėjo Mušti Atgal

Francuzas generolas Weygand perpyko ant Lenkų už jų žiopiškų apsiėjimus ir išvažiavo namo. RUSIJOJE LAUKIAMA REVOLIUCIJOS. AIRIJOS DANGUS NIAUKIASI; ANGLIJOS VALDZIA NELIAUJA ŽMONES SPAUDUS. LENKAI IŠGINTI IŠ GARDINO, KITOS VIETOS TAIPGI BOLŠEVIKAI UŽIMTOS. Belgijos ministerija neleidžia Lenkams ginklų.

IŠ DARBININKŲ JUDEJIMO.

Wilkes Barre, Pa. — Kietosios anglies kasyjai labai nepagandinti jų alų nustatymo komisijos raportu, kuriame skelbiama, kad prieita prie susitarimo pakelti mokesť ant 17 su puse nuosimčių ir nesuteikia darbininkams kitų reikalautų dalykų. Kietosios anglies kasyjų noru buvo gauti tokį alų padidinimą, kaip gavo minkštųjų kasyklų darbininkai. Ohio valstijos kasyklų operatoriai ir darbininkai stengiasi susitarti alų nustatyme. Jų posėdžiai tęsiasi ilgą laiką. Darbininkai nori pakelti mokesť po \$2 į dieną nuo dienos dirbantiesiems ir po 10c. ant tono dirbantiems nuo saiko, sykiu reikalaujama panaikinti automatiškų baumų už neautorizuotus streikus, kas dabar įvesta pagal sutarties. Operatoriai kolie kas nuo to reikalauja, kad susisak, net nenorėjo kildinti apie kitą tarybų konferenciją, dabar, sako, sutiks pakelti po \$1.50 į dieną, kaip buvo padaryta Illinois ir Indiana valstijose sešeritomis savaitėmis.

Detroit, Mich. — Eksplodavus acetyleno gazo tankui, sužeista 30 darbininkų ir suardyta keturi namai; daugelio artimų budinkų langai išbirejo.

Charlestown, W. Ca. — Pereitą savaitę kilius susirėmimų tarp angliakasių ir kasyklų sargų, sužeistas vienas kompanijos detektivas. Du traukiniai buvo sustoję užmiestyje, bijodami važiuoti pro riaušių apimtą sritį. Policija stengėsi sumišimą nuraminti; areštuotas vienas žmogus, nutęmtytas šovės iš tvarto į detektiva. Kompanijos prezidentas turėjo pasikalbėti su gubernatorium ir policijos viršininku, kurie išreikalavo kompanijos atstatyti iš kasyklų detektivus.

Sekandį dieną riaušės vėl prasidėjo; konstantis, kuris norėjo ineiti į miestelį tvarkai padaryti, likosi išvytas. Pribuvo buris kariumenės tvarkos prižiūrėjimui.

Brooklyn, N. Y. — Pereitą subatą čia prasidėjo didžiausias gatvevių istorijoje streikas; miesto valdininkai paėmė savo žinion visus gatvekarius, išvengimui riaušių, ir paskelbė, kad nei vienas ratas nesisuka. — Streiku apimti gatviniai, požeminiai ir viršutiniai tramvajai.

Youngstown, O. — Pagerėjus gelžkelių padėjimui, plieno ir geležies industrija nuolat kila geryn; išdirbėjai tikisi, kad iki užstosiant žiemai išvežimai atgriš beveik iki normalio laipsnio.

BOLŠEVIKAI PERSIMETA MUŠTI LENKUS ATGAL

Paryžius, rugp. 26 d. — Rusų kariūnė, kaip pranešama iš Karaliaučiaus, vėl atėmė iš Lenkų Gardiną ir taipgi privertė Lenkus trauktis iš Balso. Kopenhagen, rugp. 29 d. — Rusų kariūnė, kaip pranešama iš Karaliaučiaus, vėl atėmė iš Lenkų Gardiną ir taipgi privertė Lenkus trauktis iš Balso. Priė Gardino buvo atsiųsta naujų Rusų kariūnė, paliosuotų nuo Finijos rubežiaus. Iš Londono ateina žinia, kad Rusai užėmė fortą pusantros mylios atstu nuo Lietuvių Brastos, kurią Lenkai buvo nuo bolševikų atėmę. Pranešimas patvirtina, kad bolševikai deda naują pastangą pradėti ofensivą prieš Lenkus.

Pereitos Savaitės Noutikiai

Varšava, rugp. 29 d. — Rusijos sovietų kariūnė stengiasi pakartotinai atakais praktinti Lenkų frontą. Smarkūs mušiai eina šiaurėje nuo Belzec, į šiaurę nuo Lembergo, kur sovietų kavalerija, komanduojuama generolo Budenny, stengiasi Lembergą apsupti. Sovietų kariūnė bus pasiekė Tyšoviec. Bobrkos srityje, 20 mylių į pietryčius nuo Lembergo, Lenkai atstūmė Rusų atakus, kurie buvo pradėti puolimui ant Lembergo. Sarnikų srityje Lenkai padarė ataką ir sunaikino keleto sovietų skadrūnų. Toliau pietuose, gen. Pavlenkos Ukrainų armija prisiveržė per Dniestro upę ir stumiasi tolyn prieš bolševikus.

Susirėmimai Lenkų su bolševikais eina visu šiauriniu frontu tarpe Grajevo, šiaurvakaryje nuo Balso, Vladavo iki Bug upės.

Bolševikų valdžia sutiko ant Lenkų siūlymo perkelti tarybas iš Minsko į Rygą, Latvijoje.

Iki kolie, Lenkų kariūnėi dagaunant pasekmių mušiuose prieš Rusus, Lenkai nesiskubino su tarybomis ir nieko gero neatsiektą. Jie atidėjo kaip pirmą bolševikų, kuomet ejo ant Varšavos. Rusai dabar atsimet atgal ant Lenkų ir galie reiks Lenkams gailėtis, kad nesiskubino susitaikint. Kaip išrodo, Lenkai nesirengia žengti toliau už savo etnografinių rubežių, jeigu pasisektų sovietininkus ir atstumti. "Kurjer Polski" kalbėdamas apie rubežius, sako, jog vakary Europą būtų užgandėnata matyti, kad Lenkija užvertų su Rusais taiką priimtą abiem pusėm pirm, negu Lenkų armija patrauksianti daugiau rytų pusėn.

Londonas. — Rusijos sovietų valdžia jau sutinka nereikalauti iš užrubežio gumo išdirbystės vedėjas paskelbia, kad Vokietijoje statoma du milžiniški Zeppelinai, kurie bus pavartojami važinėjimui tarpe Berlyno, New Yorko ir San Francisco. Tą projektą finansuoja du žymūs finansieriai — Vokietis ir Amerikonas.

Rusijoje Laukiama Revoliucijos

Kopenhagen, rugp. 28 d. — Pranešimai iš Petrogrado kalba, kad tame mieste dalykai yra kritiskame padėjime ir kad sovietų valdžios puolimas manoma įvyksis greitoje ateityje. Nepasisekimai fronte ir desperatiškas ekonominis padėjimas esą to viso priežastimis. Pirklybos laisvė likosi uždrausta. Uždarinėjama krautuvės ir atimama jų vertenybė. Demonstrantai likosi nubauti sušaudymu. Sujudimas Petrogrado kariūnėje didėja.

Latvija sutiko leisti Lenkai ir sovietų valdžiai perleisti taikos konferenciją į Rygą.

Weygand prieš Lenkus Paryžius, rugp. 29 d. — Išrodo, kad Rusų-Lenkų taika nelengva bus įvykinti ir viskas eis lėtai. Tą tikrina Francuzų-Anglų pasiuntinis gen. Weygand, kuris sugrįžo iš Varšavos. Jo nuomone, "Lenkija turi stovėti ant tikresnių rubežių, nes perloti nukeltas frontas yra tik reikalavimo forma užsigėdimo teritorijos padidinimui. Rusija, toliaus, yra neišsibaigiamas šaltinis kariūnės ir vis dar gali pristatyti vyrų, kurie neturi moralės spekos prisiminti bolševikiškai tirianį ar materialės galės išvengimui privertinome. Aš kuolabusiai patardinėju Lenkams užverti su Rusais taiką jų pačių gerovei."

Gen. Weygand, kuris suteikė genus Lenkams patarimus ir iš to buvo pasekmės atstūmimo bolševikų, sako, apledo Varšavą delto, kad Lenkai vėl pradėję savotiškai elgtis ir viską veda netvarkiai. Jau tuo laiku, kada Lenkams sekėsi, jis spėjo, jog bolševikai pradės del jų netvarkos naują ofensivą, ir taip šios dienos atsitiko ir toje pačioje vietoj, kur jis numanė.

Įrp Francuzų ir Lenkų ofitierių pradeda apsiereikti nesutikimai ir prasideda šuirtė.

Leidžia Amunicijos Ruselis, Belgija. — Socialistų organas "LePeuple" tikrina sužinojęs, kad gelžkelių ir jurninystės ministeris pribuvo į Amverpeną ir nusprendė neleisti Amerikos laivui, gabenant amuniciją Lenkijai, išvažiuoti iš to uosto.

Washington. — Laivyno sekretorius Joseph Daniels paskelbia daves įsakymą S. Valsitį kariškam laivui perplaukti iš Levailo į Danzigą, apsaugojimui tenatiniui Amerikonai, eturi Anglijos kreiseriai ir į pstojo Danzigo uoste. Sakofuose vandenuose randasi ir Pricuų kariški laivai.

Ugp. 18 d. Valstybės departamentas gavo pranešimą, patvirtinant, kad bolševikai apiečia Vilnių, sutikdami ant Liuvos reikalavimų.

NRI ATGRĄŽINT GREKIJOS KARALIŲ.

aryžius. — Yra organizuojama žmonės ir dedama pinigai surašinimui atgal ant sosto kas laiku nuverstą Grekijos kaili Konstantiną, kuris darbarandis Sveicarij. Jį nuvež premjeras Venizelos, kuriu paskui intraukė Grekiją į sąjungiečių pusę.

nglijos darbininkai reikalauja savo valdžios daryti viską gano priversti Rusiją ir Lenkiją kuogreičiausia susitaikyti.

AIRIJOJE GALI KILTI SUMISIMAS

Dublinas. — Visoje Airijoje eina intempna kova prieš Angliją, o iš valdžios pusės dedama pastangos nuslopinti Airių norą atsiliuosuoti ir įsisteigti savo nepriegulmingą respubliką.

Berfaste atsibuvo didelis sujudimas ir riaušės. Policijos barakai likosi suardyti ir militariai pradėjo į žmones šaudyti. Iki pastarųjų dienų sumišimuose apie dvidešimt ypatingai sušaudyta ir daugybė sužeista. Riaušėse padaryta nuostolių ant trijų milijonų dolarių.

Cork miesto majoras, Airis, MacSwiney, tulas laikas atgal valdžios suimtas už dalyvavimą susirinkime, kalėjime baigia savo gyvenimą ir kaip gydytojai tikrina, jis turės mirti. Jis nuo uždarymo kalėjimo atsiskale valgyti, tačiau niekas nepriėmė valdžios jį paliosuoti.

Visu nužiurimas, kad tokis valdžios pasielgimas su majoru McSwiney nepagerins dalykų ir jam mirus gali kilti visuotinas sumišimas. Cork diocėjijos vyskupas pasmerkia valdžią per laikraščius reikalavo majora paliosuoti, bet negelbsti. "Dabar," sako vyskupas, "teisingu tapo paprastas sakinyas, kad Anglų valdžia Airijoje yra valdžia grudinui žmonių kalėjimo, deportavimui, geginimui ir žudymui."

Anglijos Darbo Tarybos Veikiantis komitetas pasiuntė Anglijos premjerui sekantį patėmijimą: "Visi organizuoti Anglijos darbininkai prašo įsų neribotai leisti Corko lordui majorui numirti, vietoj paliosuoti iš kalėjimo. Jo kentėjimas yra didesnis, negu ilgas kalėjimas. Jo mirtis padarys Airijos klausimui išriškia dar tolesniam. Musų atsiųpimas ir namų sekretorių buvo bevertis. Dabar kreipiames į jus atlikti tą didelį dalyką."

Dunkirk mieste uždegus namą, krautuvėje sudegė dvi merginos ir vyras.

New York. — Čionai Airės moteris pasidaravo ir išvadino streikant visus Anglijos laivų darbininkus, je jie pasiryž laikyti tolei, kolie bus paliosuotai iš kalėjimo Corko majoras ir iki bus leista vyskupui Manix užleisti ant Airijos žemės.

Motery noru yra suorganizuoti streiką visų Anglijos laivų darbininkų, kokie tik atplaukia iš anos pusės Atlantiko. Dabar streikuoja jau 2,000 žmonės.

PATARIA NUSIGINLUOTI.

Berlinas. — Prezidentas, Ebert išleido proklamaciją, ragindamas visas politiskias partijas pasiduoti lojaliam nusiginklaviui. Jeigu kas to nepildys, paskirta aštrios baumės.

Berline taipgi gauta žinia, kad Lietuvos kariūnė užėmė Vilnių. Pranešimas sako, jog Lietuvos valdžia apie tai pranešė Maskvos vyriausybei, paaiškindama, kad tai buvo reikalinga išvengimui miesto patekimui atgal į Lenkų rankas.

KODEL STOKA MAISTO.

New York. — Amerikos maisto stokos pavojus grėsia delei nesumo užtektino skaičiaus darbininkų žemdirbiniuose valstijose. Valstijose, kur svarbiausia industrija yra žemdirbystė, gyventojų skaičius nie kiek nepadidėjo, jei tiesiog nenupulė, o didelės masės palaidų darbininkų, esančių miestuose, nepripilomai eiti padėti laukus nuvalyti. Ukinkinai, kurių dauguma negali apsimokėti savo išlaidų, kadangi pereitais metais gelžkeliai neišvežė jų produktų ir rinkas, dabar maziina laukų plotus. Tokios tai priežastys maisto brangimui ir sykiu jo neištekimui miestų žmoniems.

SAKO, PIRKSIA PREZIDENTYSTĘ

Pittsburg, Pa. — Savo kalboje Ohio valstijos gubernatorius Cox, demokratų partijos kandidatas ant prezidento, paskelbė, kad respublikonų partija rengia penkiolikos milijonų dolarių kapitalą, kuriuom jie nori "prezidentystę nupirkti." Cox sako, jog tai nėra išmisas, bet grynai oficialiai respublikonų partijos dokumentai, išleisti nacionalio partijos komiteto izdininko.

Respublikonų partija prirodinėja, jog jai užteksia penkių milijonų, o demokratai, sako, renka dešėką milijonų dolarių agitacijai už savo kandidata.

Amerikoje Balsuos 25 Milijonai Moterų

Washington. — Ilga ir kanti moterų kova gavimui visoje šalyje balsavimo teisių pasibaigė, je jų laimėjimu: Suzanos B. Anthony rezoliucija, - inteikta Kongresui 1878 metais, rugpjūčio 26 dieną Valstybės Sekretoriaus Colby paskelbta kaip devalyoliktasis priedas prie Suv. Valstijų konstitucijos.

Motery tulos vadovėms labai tik nepatiko, kad šita proklamacija Colby patvirtino savo namuose privatiškai, nes jų buvo planuojama didelė demonstracija, su krutantiųjų paveikslų fotografijomis, užrekorduoti tą paskutinį jų žingsnį kovos, kuria 25,000,000 šios šalies moterų gauna pilnas teises visuose šalies balsavimuose.

Demokratų ir respublikonų partijų vadai dabar garsina, kad už moterims teisių išgavimą, taip tikėdamai prisivilioti jas balsuoti už jų kandidatus. Balsuojančios moteris-merginos taipgi turi būti 21 m. amžiaus, kaip ir vyrai. Iki šiole daugybė merginų, iki 30 ir net virš metų amžiaus, turėjo tik po 19 ar 20 metų. Kad žin dabar, ar jos atsisakys savo teisių, ar pasakys savo tikrus metus.

Anglis Gali Atpigti

Washington. — Teisių departamentu vedėjai skelbia, kad, panaujinus veikimą prieš anglių brangintojus, galima pristikėti, jog anglies kainos žemiai nupuls. Kuomet jau pūdukcija žymiai didėja, daroma spėjimai, jog anglis pasesk kelias cukraus, kuris beveik ant pusės tapo atpigintas.

ZIAURI ŽUDYSTĖ.

New Yorkas. — Skersai Hudson upę, New Jersey valstijos pusėje, ties New Yorku, kruomuose atrasta merginos lavonas, kuri tenai negyva išgulėjo apie tris dienas. Mergina buvo turtingai pasirengus, apie 18 m. amžiaus. Ar ji buvo nužudyta toj vietoj, kur kunas atrastas, ar iš kitur ten negyva atgabenta, negalima pasakyti. Dešinėj jos rankoj buvo sugniaužtas šmotas audimo, turbūt vyriškų marškinų, taipgi arti atrasta dalis vyriško laikrodžio rėtelio. Aplinkui buvo kraujo žymės. — Matot, kokių žiaurių žmogžudžių randasi.

YPATINGAS SUTVĖRIMAS.

Lowestone, Anglija. — Čionai gyvenantieji žmonės kasdien pajuryje, saulėtojo dienoj, mato besimaudančią merginą, kuri turi penkias kojas ir penkias rankas. Šiaip iš veido yra graži, reguliario merginos augšėio.

Lietus blėdis. Carlisle, Ky. — Pereitą savaitę čia užėjus dideliame lietui ir vėjams, padaryta nuostolių ant \$250,000. — Nugriauta 30 namų, nuversta 15 tiltų ir kitokios blėdies pri-daryta. Lietaus nupulė per 10 colių sturmo.

BOLŠEVIKAI IŠ VILNIAUS IŠSTUMTI VISKĄ UŽIMA LIETUVIAI

Lietuva Neutrališka Rusų-Lenkų Karėje

Washington, rugp. 30 d. Atstovybė gavo nuo Klimo sekantį kablegramą:

Kaunas. — Rugpjūčio 27 d. Lietuvos Valdžia pasiuntė notą Sapiehai Varšavon, kurioje pareiškiamą Lietuvos neutralitetą Rusų-Lenkų karėje ir patėmijimą Lenkijos militariams valdininkams nepereiti rubežių, saugojamų Lietuvos armijos.

Suvalkų gubernijoj, kur rubežiai nėra nustatyta, likosi nužymėta laikinė demarkacijos linija, kuri eina per Grabovo-Augustavą-Štabiną.

Paryžius, rugp. 26 d. — Bolševikai apledo Vilnių ir Lietuvos kariūnė užėmė gelžkelio stotį. — Taip skelbia žinios iš Varšavos.

Lenkai Nori Taikytis

Varšava, rugp. 29 d. — Lenkijos valdžia pasiuntė atstovus į Kauną tartis su Lietuva kaslink rubežių ir kitų dalykų, kuriuose pasitikima prieti prie gero sutarimo. Diplomatiškuose ratieliuose jaučiama, kad Lenkija nori užverti teisingą santaiką.

Dar prieš apleidimą Vilniaus bolševikų karės ministeris Trockis, laikydamas Vilniuje kalbą, pasakė, kad sovietų Rusija jau tik ką visa vakarinė Europa pripažinusi ir kad Krassin ir Kamenev, prekybos emisariai Anglijon, likosi Londone sutikti su didžiomis iškilimėmis, kaip paprastai daroma su svetimais ambasadoriais. Trockis taipgi tikrino, jog dabar bolševizmas yra galingesnis, negu kada buvo, ir tuoj išsiplatins visose šalyse. Metų bėgyje, sakė jis, visa Europa bolševizmą priims.

Nedvyai, kad jis taip ir kalba, jei tik yra kam klausyti.

LENKAI SUVALKUOSE

Londonas, rugp. 31 d. — Lietuvos atstovas čionai paskelbia, kad Lenkai užėmė Suvalkus, apie 40 mylių į šiaurvakarius nuo Gardino. Sako, Lenkų divizija einanti ant Seinų, rytuose nuo Suvalkų.

Konstantinopolis, rugp. 31 d.

Gen. Vrangelio kariūnė šiaurinėje Krimo srityje pradėjo atsitraukti prieš bolševikus. — Bolševikų kariūnėi keliose vietose perėjo Dniepro upę ir į kavaleriją apipulė ir užėmė Aleksandrovska ir žengia pietų linkui, perkirsdami gelžkelį.

Londonas, rugp. 31 d.

Rusai vėl pradėjo kont-ofensivą prieš Lenkus visu frontu ir vėl veržiasi link Varšavos iš šiaurės. Užėmė Bielską ir keltą kaimų pietryčius nuo Balso.

Netoli Ciudad Victoria, Meksikoje, Tamaulipas valstijoje,

pereitą savaitę gelžkelio nelaimėje užmušta 50 ir sužeista daugiau 100 žmonių.

Socialistų laikraštis laimėjo, Washington. — "New York Call",

socialistų laikraštis, kuriam 1919 m. atimta antros klesos pačto teisės, augščiausiajame teisme laimėjo bylą ir jam vėl tos teisės atgrąžinta.

VILNIUS PAIMTAS

Washington, Rugp. 27. Lietuvos Atstovybė gavo sekantį kablegramą nuo Lietuvos Valdžios:

Kaunas. — Musų kariūnė užėmė Vilnių. Vilniaus Gardino gelžkelis, išskyrus patį Gardiną, yra mūsų rankose. Mes nuginkluojame bolševikų kariūnius, kurie pereidinėja mus rubežius.

Lenkus bandome priversti atkreipti domą į mūsų teritorijos pagerbimą be konflikto.

Bolševizmas ne Lietuvai

Kaip nuo rugpjūčio 21 d. iš Londono skelbiama per Christian Science Monitor, tuo tarpu bolševikai dar tebesirodo Vilniuje ir šalyj į pietryčius. Bolševikų armijos stabas tapo perkeltas į Gardiną ir visas administrativus darbas Vilniuje tapo pavestas Lietuvai. Kapsukas ir Aleksa, vedantįs bolševikų propagandos biurą, vis dar tebėra Vilniuje, bet kasdien vis mažiau randa pasitikėjimo. Jų intaka neteko pamato tarp gyventojų, kurie nuolatos darosi vis labiau priešingai bolševikams.

Tai matot, kaip Lietuviai bolševizmą supranta ir kaip jo idėjomis leidžiasi užsikreisti. Aiškūs daiktai, kad tokioje šalyje kaip Lietuva, kur viskas vedama demokratiškai, kur žmonės turi ko pavalgti, istengia apsigėdinti ir turi pastogę, niekaados negali įsiskaknt tokios idėjos, kurios žada išliuosavimą žmogui esančiam pačiame žemiausiame ekonominio ir protinio nupuolimo laipsnyje.

Prisies Kapsukui savo propagandos biurą uždaryti, kaip Gabriui Paryžiuje, kada matys, jog darbo žmonės daugiau aukų neduoda ir nėra iš ko valgti.

Kas kaltas?

Skaitytojai, negaudami laiku laikraščio, pykautja, kad, esą, "redakcijos tyčia" jiems nepasiunčia. Clevelando "Press" paduoda štai ką apie pačto sistemą: Dabr ima ilgiau laisvui pasiekti savo vietą Clevelande, čia pat išrašytam, negu kitados imdavo persiuntimui laiško iš Chicago į New Yorką. Laiškas paleistas iš West-Side miesto dalies, užtrunka 40 valandų iki pasiekia East-Side kraštą.

Antros klesos siuntiniai (tai ir laikraščiai), paleisti nuo pačiu keliu, sutrunka iki pristatymo keturias dienas.

Pirmiaus, laiška būdavo pristatomi į 12 valandų, antros klesos siuntiniai — į 24 val.

Ką jau kalbėti apie gavimą laikraščio kituose miestuose. Ir laikraščio skaitytojai turėtų negykauti ant "redaktorių" (visi mano, jog redaktorius tą viską daro), kad negauna laikraščio jam norimoje dienoje.

"DIRVOS" KAINA

Po Sausio 1 d., 1921, Bus: Amerikoje \$3, Lietuvon --- \$4.

Pakilimas visokių reikmenų kainų ir darbininkų alų duoda mums teisingas priežastis uždėti savo skaitytojams metinei prenumeratos kainai dar viengą dolari daugiau ir tas ineina galėn su pradžia 1921 metų.

Kurie užsimokės pirm Sausio 1 d., visus metus gaus už \$2, kaip ikišiolei dar yra.

Iš Lietuvos Gyvenimo

CHICAGOS LIET. PASKOLOS APSKRİČIO ATSIŠAUKIMAS

Lietuvos kariūnėms randasi Vilniuje, Suvalkuose, Seinuose, Augustave ir kitose vietose, kur išvartys žiaurus okupantai Lenkai. Per visą okupavimo laiką mūsų broliai ir sesutės buvo spaudžiami ir visokiems budaus persekiojami tu nevidingų Lenkų. Užimtuose kraštuose vis dar buvo įvesta baudžiava.

Per tuos tamsius mėnesius vien tik šauksmai ir dejavimai girdėjosi ateinant iš tų nelaimingų Lietuvos kraštų.

Kas gali aprašyti tą jausmą mūsų nelaimingų viengenciu, kuomet jie pamatė savo brolius Lietuvos karžygius ateinant iš jų kraštus perimimui valdžios į savo rankas! Linksmumo asaromis verkė tie nabagėliai, pamatę Lietuvos Trispalvę vėliavą vėl plevėsuojantį tų vietų, kur keletas valandų atgal radosi Lenkai. Lietuvos karžygiai atliuosavo mūsų nelaimingus brolius iš vergijos ir šiandien visi mūsų vienuoliai nusistatę pralieti paskutinį lašą savo kraujo, idant Lietuva gyvuotų Laisva, Nepriklausoma, Demokratiška. Šiandien mūsų brolių akys atkreiptos į mus, Amerikiečius. Šiame svarbiame momente mūsų pagalba jiems reikalingiausia delto, kad Lenkai Amerikoje varo žiauriai propagandą prieš juos. Amerikiečių kanulės, šautuvai ir amunicija (prie kurių ir Amerikos Lietuviai dirba) siunčiama Lenkams dėl tolimesnio karės vedimo. Atėję prie Lietuvos rubežių Lenkai su Amerikiečiais ginklais žudys mūsų brolius ir vėl norės užimti ir įvesti Lietuvoje baudžiavą.

Ar mes duosime Lenkų pataikunams čia Amerikoje vesti tą praštingą darbą tolyn? NE! TUKSTANTĮ KARTŲ NE! Amerikos Lietuviai piliečiai! Ką gi jūs sakote šiame dalyke? Ar gi jūs nesuprantat kokią įjėgą jūsų balsai neša balsavimuose?

Dabar! Šiandien Lietuva turi gauti didžiausią pagalbą iš mūsų pusės! Dabartinė Wilsono administracija, kalbėdama vardan visų Suv. Valstijų piliečių, užgavo jausmingiausią Lietuvos idealą. Argi mes leisime mūsų broliams, gyvenantiems Lietuvoje, suprasti, kad mes užtylejome tuo laiku, kada jiems užtarimas buvo reikalingiausias? Atbuskim iš miego! Stokim į darbą visi! Rusiškės kuogreičiausios prie demonstracijų. Protestuokim prieš tuos neteisingus pasielgimus dabartinės administracijos. Atsišaukim į Amerikos liaudį. Lai Amerikos darbininkai supranta tą smugį, kuriuo Wilsonas vardan jų uždavė Lietuvai.

Sujudinkim paskutines tvirtiausias savo įjėgas dėl Lietuvos šiam atvejui! Numeskim tuos vaikiškus nesupratimus ir tuščius argumentus, kurie ligšiol nedavė mūsų išvien veikti tautos labui!

Vienybė! vienybė parodys Amerikos Lietuvį galybę! Jūs, vadovai Amerikos Lietuvų R. K. Federacijos, Chicago Lietuvos Tarybos ir kitų visų organizacijų, padirktelkit į Amerikos Lietuvį liaudį. Šiame momente, nors ant trumpo laiko, susitaikinkit ir leiskit Lietuvius darbininkus prieti prie tos saldzios vienybės. Musų Lietuvišką kraują to reikalauja iš mūsų.

Šiandien kitų šalių diplomatai, sėdėdami Washingtone, Paryžiuje, Londone ir Berline temija į visą Amerikos Lietuvį veikimą. Jie nori datirti augtumą mūsų tautinio susipratimo.

Broliai ir Sesers! Ar ne laikas parodyti jiems, kad mes esame kultūringi, progresiškai ir verti savivaldos?

Atsiliepkim visi į Lietuvos pagalbos šauksmą, ir gelbėkim jiems pastatyti konkrečią pamatą, idant galėtų tvirtai gyvuoti pasaulio tautų tarpe!

Nepersenai tapo nufotografuoti paveikslai Lietuvos kariūnėms valdininkų, valdžią įstaigų ir ligoninių. Šie paveik-

nėdami bonus užėję pas tų šeimyną (butent Ed. Painauską, 87 Witt st.), kur jie patyrė, kad šiuose namuose kun. J. Jonaitis kalbėjęs prieš Lietuvos bonų pirkimą. Anot p. Painausko, kun. Jonaitis užreikšė, jog dabartinė Lietuvos valdžia nėra tikra valdžia — ji pati save išsirinkusi; kad taja valdžia negalima pasitikėti, kad tą valdžią Lenkai ar Rusai gali nuversti; kad pinigai už bonus gali prapulti. Taigi, kun. J. Jonaitis pataręs nesikubint su pirkimu bonų.

Išklausius šio pranešimo, tapo nutarta pasiųsti kun. Jonaitį laiška įjėskant išaiškinimo nesupratimo ir sutarimo darbą — bonų pardavinėjimą. Kun. Jonaitis, atsakydamas į komitetui laiška, užreikšė: — „jei būtų kalbų klausote, tai nėra mano kaltė, bet jūsų pačių, ir nematau reikalo iš to teisintis...“ Kitų vietų kun. Jonaitis ranka rašytas protestas, šv. Petro parapijos parapijonių... prieš užmetinėjimus L. L. P. Komiteto prieš mūsų gerbiama kleboną kun. Jonaitį. Tame proteste reikalaujama nesikišti į jų reikalus šioje miesto dalyje. Mat, jie nežino nei to, kad Lietuvos paskola nėra jų parapijos reikalas. Taigi reikalaujama neteisingus užmetinėjimus atšaukti. Po protestu pasirašo aštuoni parapijonių.

Iš pradžių L. L. P. Komitetas šį reikalavimą, dėl šventos ramybės, buvo atidėjęs į šalį. Bet pagaliau, sužinojus, jog kun. Jonaitis griežtai reikalauja atšaukimo, tai liepos 22 d. Stoties Komiteto susirinkime tapo nutarta išrinkti specialę komisiją dėl šio reikalo ir tokiu užbaigimo šio reikalo ir po padaryt bendrą susirinkimą iš abiejų pusių.

Bendras susirinkimas įvyko liepos 27 d.; L. L. P. specialės komisijos narys K. Šnuolis atidarydamas susirinkimą, paaiškino, jog šis susirinkimas yra šaukiamas dėl Lietuvos reikalų, t. y. dėl paskolos. Bet kun. Jonaitis sukiršinti parapijonių tuojau pradėjo kelti lermą. Tą syk K. Šnuolis užbaigė kalbė, pasakydamas, jogei Lietuvos paskolos nepasisekime Detroito yra kaltas ir kun. Jonaitis. Paskui pakvietė kun. Jonaitį, ką jis turi pasakyti apie šį užmetimą. Kun. Jonaitis, vietoj pasakyti, kad užmetimas yra teisingas ar neteisingas;

kad parodyti, jogei jis niekur nėra kalbėjęs prieš pirkimą Lietuvos bonų, pirmiausiai pradėjo plusti L. L. P. Komiteto narius, išvardindamas juos aklaiss, mušais, asilais, kvailiais ir t. p. riebiais žodeliais. Toliaus pradėjo keikti Lietuvų darbuotojus, kam jie iš Lietuvų fondų leidžia pinigų visokiems pasiūlymams. Sako, tie, kurie renka Lietuvos aukas, yra „Juodošiai“. Kad už bonus surinktų pinigų taigpi čia išleidžia be naudos. Sako, \$5 už šio susirinkimo svetainę reikia užmokėti ir tai bus užmokėta iš Lietuvos bonų (nors salė buvo gauta už dyką). Pagaliau klausia: Kas čia jūs įgaliojo bonus pardavinėti ir juos „baderiuoti“. Atsakyta, kad Lietuvos Misija įgaliojo. Vėl klausia pažiūrėdama iš Centro ir tt. ir tt. Galų gale užreikšia, kad: „jūs esate tik kun. Kemėsio įgaliojoti“ (mat kun. Kemėsio yra šios stoties pirmininku, bet tuo laiku buvo išvažiavęs ir apie šį susirinkimą nieko nežinojo) ir kaip su tokiais, sakė, nenorįs tu rėti reikalo. Komitetui daugiau nedavė kalbėti ir visa antroji pusė (apie 20 žm.) bekeikdami komitetą išbėgo lauk.

Iš šio susirinkimo paaiškėjo štai kas: kun. Jonaitis dėl užmetimo, jog jis eina prieš Lietuvos paskolą, neišsisteisino; jis ignoruoja L. L. P. Komitetą, nepripažįsta jo veikimo; jis diskredituoja Lietuvos paskolos darbą, sakydamas, jogei tie pinigai visokiems pašaliniams reikalams išleidžiami.

Kun. Jonaitis mūsų komitetui rašė ir sakė, kad jo darbai kalba už jį patį. Tai lai dabar vėl išsiųsi ar tokio užbaigimo šio reikalo ir po padaryt bendrą susirinkimą iš abiejų pusių.

Detroito L. L. P. K-to Specialė Komisija:

K. Šnuolis J. Tamošūnas
J. Laukionis S. Stepulionis
J. Baltūnas K. J. Gervilis

Nuo Red.: Mums išrodo, kad Detroito Liet. Laisvės Paskolos Komitetas per daug svarbos pridoda tokiai upatai, kaip kun. Jonaitis, nors jis ir prieš paskolą eina. Daugiau ra kraštutiniųjų mūsų srovį — radikalų ir klerikalų — žmonių, kurie nepripažįsta paskolai ir smerkia Lietuvos Valdžią ir, rodos, reikėtų apie juos visus paskirai po tiek daug vietos laikraštyje užimti. Geriausia neatreipti į tai daryti tokias ypatus visai ignoruoti, nes aišku, kad jie, ar tai kunigai ar kitokie, jeigu nesupranta Lietuvos reikalų, yra lygiai tamsūs gaivalai, kaip ir tie, kurie jų įkalbėjimu nuo visko atsisakinėja.

Šalip visko, mes dar įžiurime nesutikimus tarpe abiejų Detroito parapijų klebonų, kurie vienas kitam užvydi, o apkalbamas klebonas už tai nori pakenkti visam darbui, kuriame dalyvauja pirmesnis.

Gerb. Spragilas atbėgo su šitokiu aprašymu:

Apie Moterų Teises

Su tomis moterimis tai tikra svietė bėda. Ir jau taip einasi nuo pat pradžių, kada gerb. Jieva Adomą į bėdą intraukė, negalėdama iškest žiūrėdama į užgintą medį.

Stai paveizdan kad ir su mano Zose. Nors aš nemyliu apie ypatybių dalykus kalbėti, bet kartais išveda iš kantrybės ir, sako, žmogus nors kam turi pasisakyti, kaip tas senovės karaliaus Mido barzdaskutis, nors ir žemę skylę prasikąsė turėjo savo sužinotą paslaptį apie karaliaus asilišką ausis pasakyti, kad nuo kruti-aknu nusiristų.

Kaip tik manoji Zosė andai paskaitė „Dirvoj“, kad jau Amerikoje moteris gavo balsavimo teises, tai nekantriai laukia manęs ateinant, pasiėmus tą žinią, gatava parodyti, ir kaip tik įžengiau per slenkstį, šitaiip ji ant gero vakaro man pasakė:

— Aha, jūs, tironai, kraugeriai ir moterų pavergėjai!

— Kas, kas čia pasidarė? Apie ką tu čia kalbi? — klausiu jos.

— Atėjo mūsų dienos, kada mes galėsime atsilpyginti jums už jusų skriaudas!

— Kokias skriaudas? Ką aš tau, širdele, padariau? Juk mudu dar neženoti ir aš tave negalėjau nei nukriaust, nei mušt, nei plaukų tasyti! Dovanok man, jei tu kartais ir įsisėpnavai, kad aš tave mušiau...

— Pamatsit jus, ką mes dabar padarysim! Verksit ir prašysit mūsų pasigailelėjimo! — barėsi ji. — Žiūrėk, ar matai, kas čia parašyta?

— O kad tu, širdele, dar nei vieno vaiko neturi ir tau motina valgyt išverda. Už ką tu mane taip nori kankinti?

— Ale kitos turi po tuziną vaikų ir per dieny die-neles turi namuose, kaip kokiam kalėjime sėdėt! Kieno čia kaltė, ar ne vyru?

— Ir ką aš kaltas už tai? Ir aš turėjau sustot, ne-norėdamas daugiau kalbėt.

— Matai, kaip sukritikavau: ko dabar tyli? Ar ne mano teisybė? Visas pasaulis gali pasakyti, kad mano tiesa ir vyrai kalti už moterų vergystę!

— Ar tu atsimeni, kaip aną sykį man patyliai sakei, kad visados mane mylėsi ir klausysi? O dabar jau žadi mane savo vergu padaryti. Matai, kokias iš jusų balsų gavimas paverčia.

— Aš jau permainingai savo mintis: iki tolei mes neturėjom tiesų, o dabar jau esam su vyrais lygios.

— Jeigu lygios, tai kam jūs norit mus pavergt? Tada mes busim lygygūs ir su jumis reikės kovot.

— Ir jūs turit paragaut tos gerovės, kokią mes taip ilgai turėjom.

Misliu sau: dėkui dievui, kad dar nespėjau pastoti jos vergu: tai jau ir būtų amen, ba koki rytą žmogus pasijustum, kad jau užrakintas sklepe ir skusk bulves, o ji sau majorauja ir visus vyrus įsako į kalėjimus kusti.

Sumislinau ir sakau: — Ale kitas dalykas, širdele, delko jus neturėtumėt mus kankinti: jūs tik per vyrus ant svieto esat ir turit juos už tai mylėt.

— Anava! Ir vėl išradai, kad mes ir toliau turim jų juk vergėmis but!

— Tu gerai žinai, kad jūs, moteris paeinat iš Adomo aš jai bulves skusčiau ir pešonkaulio, o Adomas buvo

GERB. SPRAGILO KAMPELIS

kas, bijodamas perskaičiau, ir sakau jai:

— Tai ką aš kaltas, kad tiesas gaunai ir ko tu ant manęs taip įsirdai?

— Ne ant tavęs vieno, ale ant visų! Pamatsit, kas dabar jums atsitiks!

— Na o kas, kas — sakyk greičiau, gal bus ramiau. Ir kriminalistas lieka ramesnis, kada tikrai sužino, jog jau bus nužudytas ir kada. Gal ir jūs rengiatės mus visus už kojų pakarstyti?

— Jūs buvot dar aršesni už kriminalistus, ba nedavėt mums tiesų ir mes turėjom tokius amžius vergaut!

— Tai kiek tu, širdele, išgyvenai amžių? Andai sakei dar tik dvidešimt ir dviejų...

— Čia ne apie mano metus eina, ir jūs laikėt moteris pavergę nuo pat svieto pradžių!

— Ir aš nuo svieto pradžių negyvenu, tai kam tu mane apkaltinai už visas pasaulio bėdas?

— Ba tu esi priešingas moterų balsavimui!

— Tai kaip dabar bus? — klausiu jos nekantriai.

— Pamatsit, kas bus, kada mes užimsim visas didžiausias valdžios vietas — busim prezidentais, gubernatoriais, majorais, ministrais, ambasadoriais, diplomatais, o jus visus pastatysim į virtuves bulvių skust ir namuose vaikų dabot!

— O kad tu, širdele, dar nei vieno vaiko neturi ir tau motina valgyt išverda. Už ką tu mane taip nori kankinti?

— Ale kitos turi po tuziną vaikų ir per dieny die-neles turi namuose, kaip kokiam kalėjime sėdėt! Kieno čia kaltė, ar ne vyru?

— Ir ką aš kaltas už tai? Ir aš turėjau sustot, ne-norėdamas daugiau kalbėt.

— Matai, kaip sukritikavau: ko dabar tyli? Ar ne mano teisybė? Visas pasaulis gali pasakyti, kad mano tiesa ir vyrai kalti už moterų vergystę!

— Ar tu atsimeni, kaip aną sykį man patyliai sakei, kad visados mane mylėsi ir klausysi? O dabar jau žadi mane savo vergu padaryti. Matai, kokias iš jusų balsų gavimas paverčia.

— Aš jau permainingai savo mintis: iki tolei mes neturėjom tiesų, o dabar jau esam su vyrais lygios.

— Jeigu lygios, tai kam jūs norit mus pavergt? Tada mes busim lygygūs ir su jumis reikės kovot.

— Ir jūs turit paragaut tos gerovės, kokią mes taip ilgai turėjom.

Misliu sau: dėkui dievui, kad dar nespėjau pastoti jos vergu: tai jau ir būtų amen, ba koki rytą žmogus pasijustum, kad jau užrakintas sklepe ir skusk bulves, o ji sau majorauja ir visus vyrus įsako į kalėjimus kusti.

Sumislinau ir sakau: — Ale kitas dalykas, širdele, delko jus neturėtumėt mus kankinti: jūs tik per vyrus ant svieto esat ir turit juos už tai mylėt.

— Anava! Ir vėl išradai, kad mes ir toliau turim jų juk vergėmis but!

— Tu gerai žinai, kad jūs, moteris paeinat iš Adomo aš jai bulves skusčiau ir pešonkaulio, o Adomas buvo

vyras. Taigi, jei ne vyrai, jūsų šiandien ant žemės visai nebutų buvę! — sakau.

— O jūs ar butumėt buvę, jei ne moteris? Jums dabar to šono neskauda ir neturit tiesos mūsų vergėmis laikyti!

— Tai kaip dabar bus: mane pradeda baimė krėst čia pas tave bunant ir aš turiu bėgti laukan, kol dar kojos nesupanciotos.

— Matai, kaip nusigandai! O kaip mes visada turėjom jūs bijot, tai gerai buvo!

— Išvaramui iš savęs baimės ir išsigelbėjimui iš vergijos, aš vėčiau jau visai daugiau pas tave neužiesiu: gal ir tu pati jausiesi geriau, kada nematysi prieš save tų siaubūnų, kurie jus pagiežą dabar kelia, kada gavot balsavimo teises. Meldžiu paduot mano skrybėlę.

— Dar pabuk... neik... — Kad tu labai ant vyrų intuzūs ir negali žiūrėt nei į vieną

— Aš ne ant tavęs taip kalbu... — Juk tu jau vyrų daugiau nekenti, — sakau jai.

— Ne visus... — Tai kam tu juos taip smerki?

— Aš tavęs nesmerkiu... — Tai kam sakai priversti mane bulves skust ir vaikų dabot?

— Aš tik del kitų taip... — Pirma pats sakei, kad aš... O kaip reiks bulves skust, aš pati suskusi ir valgyt išvirsiu.

— O kada tave išrinks miesto majoru, man liepsi namus dabot!

— Aš niekad kandidaturos ant majoro nestatysiu. — Tai ant ko kito.

— Aš ant nieko nestatysiu... — Taip kaip mane nubaut galėsi?

— Aš tavęs nebausiu — tu esi geriausias už visus ant svieto...

— O pirma sakei, kad aš tave per amžius pavergęs laikiau.

— Aš tik prilyginimą daviau apie kitas moteris... — Tai ką tu darysi iš to balsavimo, kurį dabar gaunai?

— Nieko... — Kodėl gi del jo taip atkakliai kovojai ir vyruis kraugeriais vadina?

— Tik del kitų... — O kaip apie tave pačią?

— Man balsavimo visai nereikia... Neik dar, pabuk...

— Gerai, aš sutinku dar pabūt, bet paklausyk šio mano pamokslu: kiekvienas žmogus turi rupintis tik apie save ir daryt gerai sau taip, kad iš to nebut skriauda nei vienam kas aplinkui ji randasi. Kas apie kitus rupinasi ir smegenis džiovina, tas sau prapuolęs, o pasukui pagal savęs sprendžia, kaip kitam yra bloga. Ir taip tarp žmonių platina nigerovės. Jeigu tau nereikia balsavimo, tai kam apie kitas taip verkei?

— Aš daug girdžiu ir kitų kalbant, kad jos neis balotuos, tik kovojo, ba matė, kaip kitos labai nuskriaustos ir kad joms reikia palengvinimo.

— Ne balsavimas nuo to išgelbės, bet žmonių kultūris pakilimas. Kiek žmogus protiškaai pakilęs, tiek jis ir balsavimu viską svers. Taip pat bus nuskriausti ir skriaudėjų, tiek bus blednų ir su didelėmis šeimynomis skurdžių, kolei žmonija nepasistumės augstyn kultūris.

— Aš pasirengiau eiti. — Kada dabar vėl ateisi? Neuzmiršk tik... — ir su spaudė atsiviskinant ranką taip, kad supratau, jog ji niekadoms nenorėtų, kad aš jai bulves skusčiau ir pešonkaulio, o Adomas buvo

“Brolžudys”

VIETOS DAILOS DRAUGIJA “VAPAS” STATO SCENOJE Penkių Veiksmų Tragedija “BROLŽUDYS”, tragedija iš tikro atsitikimo tarpe kaimiečių Lietuvoje.

ATSIBUS NEDELIOJE, RUGSĖJO-SEPTEMBER 12 D. 1920 354 PARK GATVĖS NEW BRITAIN, CONN.

Sėdynės po 50c. ir 35c. Vaikams po 15c.

PRANAS: — “Brolau... už ką mane pražudei? ką aš tau blogo... padariau?”

JULYTE: — “Pranuli, mielas Pranuli, kuom tu prasikaltai, kad brolis tave nužudė?”

Gerbiameji teatrų lankytojai. Daugelį matėte perstatymų, bet “BROLŽUDIS” dar nesate matę, delto, kad jis yra naujas perstatymas ir tik pirmą kartą New Britaine statomas scenoje. Taigpi turime priminti, kad bus deklamacijos naujos šiam vakare. Apie paties veikalo svarbą nei nerasome, kadangi dar Lietuvių budami tą atsitikimą girdėjome ir daugybės matėme tą nelaimingą Brolžudystę, kaip mus kitataučiai privedavo prie tokių nelentų pasielgimų. Atsilankykite, o pamatysit daug svarbių nuotikių mūsų praėities gyvenime.

Pradžioje 7:30 val. vakare. Sirdingai visus užkviečia “VARPO” D. DRAUGIJA.

NUO REDAKCIJOS

LIETUVOS DANGUS NUŠVITO

Diena dieną vydoma atneša naujų aplinkybių. Kartais jos eina blogon pusėn, kartais geron.

Šių dienų nuotikiai Lietuvoje, kaip skaitytajai matė žiniuose ant pirmo puslapio, yra tokie smagus ir džiuginantys, kad Lietuvis širdis iš džiaugsmo ima smarkiau plakti.

Gerumas umai neužstojo: emė laiko, o tuo tarpu kantriai mes laukėme, budėjome ir nerimavome, klausinėdami viens kito, kaip bus.

Kuomet bolševikai pripažino Vilnių ir Gardiną Lietuvai — mes džiaugėmės.

Kuomet Lenkai likosi sumušti, išvyti iš Rusijos ir iš Lietuvos žemių musų kariumenė juos išginė — mes buvome užganėdinti.

Kuomet bolševikai inėjo į Vilnių ir naudojosi juomi savo karės tikslams — mes abejojome.

Kuomet Kauno Valdžia siuntė sovietų militareit atstovybei Vilniuje ir valdžiai Maskvoje reikalavimą, kad jų kariumenė Vilnių aplieistų — mes didžiavomės.

Dabar, kada Vilnius likosi apvalytas nuo svetimų gaivalų — pirmiausia Lenkų, dabar Rusų — mes pasijutome pilnai išsidiję ir žinome, kad jau visa Lietuva ir jos sostinė, delei kurios mes tiek daug rūpesčių perleidome, jau mūsų Valdžios rankose.

Kaslink rubežių — priešinkai imperialistai-Lenkai jau nori ramiu būdu tartis. Lietuva tuo tarpu deda visas spēkas atlaukti jiems ragus, kad nebandytų atgal į mūsų žemę lysti.

Pilnai apsaugojus savo sienas, Lietuvos Valdžia pareiškia visiems drašiai, kad ji niekur kitur nesikiš — pasilieka neutrališka Rusų-Lenkų varžytinėse.

Lietuvos viduje tvarka yra gera. Tiesa, paskelbtas karės stovis, bet tai visi užgiria, išskyrus keletą fanatikų-teroristų, prieš kuriuos tas stovis taikomas.

Visos Lietuvių partijos veikia solidariai, visos rūpinasi liaudies gerove.

Bolševizmo pavojus Lietuvoje perėjo, lenkizmas surtunojo: nei vieno nei antro žmonės nenori. Maisto visai šalis šimet turi užtektinai, o tas užtikrina gerą žiemą ir sulaukiamą sekančios vasaros be vargo.

Nebuvo dar pasaulyje tokios tautos, kurios likimas po įsikišusios karių taip laimingai užsibaigtų. Lietuva sustiprėja, atsigauja.

Iš seniau atsimenama Rusų taikos sutartimi pažadėjimą Lietuvai aukso ir gėrybių. Svetimų skolų visiškai kaip ir neturi.

Pradėjimui gyvenimo ant platesnio pagrindo, pakliūti šalį kultūros ir įvedimui tvarkos greitesniu būdu, negu tas palengva gėlė pats ineiti, Lietuvos Valdžia atsikreipė į Amerikos Lietuvių, savo sunus išėjusių, tam reikalui paskolinti pinigų. Neaiškiai pirma dalykams stovint, tu li abejojo apie skolinimą, kad pinigai nedingtų (nors kaip tikri patriotai turėtų paskutini skatiką savo Tėvynės atiduoti); dabar viskas aišku, viskas užtikrinta, — tik reikia pasistengti užbaigti skolinti tą dalį, kiek dar trūksta prie \$5,000,000 kvotos.

Mūsų radikalės partijos, kurios ikišiole laikė ausis užkistas nuo Lietuvos balso, turėtų prasikrapštyti jas ir padėti visiems, vardan savo bendraminčių Lietuvoje veikiančių partijų, sudaryti Amerikoje Lietuvai reikalingą paskolą.

Padarykit tai, kolei dar nepervėlu; užsiregistruokit Lietuvos sunais-dukterimis.

Dr. Šliupas tarp Anglų

Pereitą savaitę Clevelande buvo atsilankęs žinomas musų veikėjas, Amerikos Lietuvių bu-dintojas ir istorikas D-ras Jo-nas Šliupas. Žinodami apie gerb. Šliupo atsilankymą, vietos Anglų laikraščiai, "The Cleveland Press" ir "The Plain Dealer", atsiuntė savo reporterius "Dir-vos" Redakcijon, kur tas musų veikėjas, atvykęs iš Chicago, pirmiausia buvo apsisitojęs. Jie teiravosi apie Lietuvą ir, gavę tikrą informaciją, patalpino.

Ypač plačiai dalykus aprašė "The Press", kuriame, šalip paties straipsnio, tilpo ir Dr. J. Šliupo paveikslas; tas straips-nis tilpo vakarinėje laidoje rug-pjiučio 26 ir rytinėje rugp. 27 d.

Kiek tas straipsnis atskleidė apie Lietuvą teisybės, jis dar kelis sykius daugiau uždavė ne-malonių smugi musų priešams-pagyrunams Lenkams. Straip-snyje drašiai pasakyta prieš da-bartinio Suv. Valstijų sekretoriaus paleistą notą, kuri Lietu-voje nepripažįsta.

"Draugo" Šmeižtai

Kada Chicago Lietuvos Lai-svės Paskolos Stotis rengė ap-vaikšiojimą Vilniaus atvada-vimo (tai buvo rugp. 15 d.) ir buvo pakviesta Lietuvos Misi-jos atstovai — J. Vileišis ir Maj. P. Zadeikis — kalbėti sy-kiu dėl Lietuvos bonų. Chica-gos klerikalų organas "Drau-gas" per keletą numerių sklei-dė apie tą visą iškilmę labai ne-aiškių ir klaidinančių žinių. Iš pašalies žiūrėdami, manėme, ko tas laikraštis nori ir kokis jo yra tikslas taip visuomenę klai-dinti. Pasiški gi, kad "Drau-gas", kaip ir visados, smerkia visa tai, kas ne iš jo kleboni-jos stogo paeina.

Kartais šmeižtai buna never-ti atkreipti domos, bet šitas — taip. Už tai iš Lietuvos Misi-jos Pirmininko J. Vileišio gavo-me tame reikale sekantį raštą:

Miesto Chicago ir apielin-kės Lietuvos Laisvės Pasko-lis Stotis yra užkietusi Lie-tuvos Misiją atsilankyti viso-sios vietos kolonijose nuo rug-pjiučio 15 iki 29 dienai, kad padėtų vietos paskolos ko-mitetas užbaigti paskolos dar-bą, kad veikiau kiekviena stotis galėtų užbaigti savo kvotą.

Rugpjūčio 15 dieną didžiausioje Chicago teatre Audito-rium turėjo susirinkti žmo-nės iš visų kolonijų, kad tą patį Chicago Lietuvos dar-bą tinkamai pradėtų.

Žinodama apie tokį Chicago Lietuvos gražų sumanymą, Lietuvos Misija yra prašiusi Užsienio Ministerio D-ro Pu-ricickio ar Balučio prisijusti sta-čiai ir Auditorium salę paske-liausią iš Lietuvos žinių Lie-tuvos Atstovo Vileišio vardu.

Tokio atsakymo iki rugpjū-čio 15 d. nesulaukta ir prisi-ėjo Chicagočiams teikti tas žinias apie Vilnių, kurios jau buvo gautos pirmiausia nuo p. Balučio, butent kad Vilnių tu-rėjo atgauti Lietuvai jau nuo rugpjūčio 11 dienos, jog su-lyg padarytos sutarties, bol-ševikai sutikę yra atiduoti visą Lietuvos dalį, kurią jie buvo užėmę bevydami Len-kus.

Pasinaudodama šiomis ži-niomis, Lietuvos Misija džiau-gėsi, jog Lietuvos sostinė yra Lietuvos Respublikos žinioj.

Tuo tarpu "Draugas" iš-spausdino keletą straipsnių, kuriuose nurodoma buvo, jog rugpjūčio 15 dieną Lietuvos Misijos nariai yra atvykę Chicago ne paskolos reika-lais, bet kad priėmus "Lais-vės Varpą", kad Vilnius buk-tebesas dar bolševikų ranko-se ir toliaus kad "Chicago Lietuvos Taryba" tyčia su-rengusi tas prakalbas, kad pasidžiaugti, jog bolševikai apvaldė Lietuvos sostinę. Ma-žai dar to, "Draugas" prime-ta Lietuvos Atstovui Vilei-šiui, kam jis atsilankęs į to-

kias iškilmės, nes, girdi, Ame-rikos valdžia juk tuomi gali buti užgauta, jog tat nepri-tinka ir tt. Bjauresnį prie-kaištų ir didesnio iškraipymo viso to, kaip buvo, negalėjo sugalvoti nei didžiausias Lie-tuvos priešas. Lietuvos At-stovas, kaip ir visi Audito-riume susirinkusieji Lietuviai džiaugėsi, kad Vilnius yra Lietuvių rankose, o ne bolše-vikų, kad Lietuviams paga-liaus pasisekė išvaduoti Vil-nių. Ir kad toksai džiaugs-mas buvo visai teisingas, pa-rodė gautoji rugpjūčio 19 d.

SIO MENESIO PERMAINOS DANGUOSE

RUGSĖJO mėn. atkreipia mu-sų domą į permainas, ko-kios įvyksta tarp žemės, saulės ir mėnulio. Saulė rugsėjo mė-nesyje pereina per ekvatorių į pietinį žemės galą, prirengda-ma mus ateinančiai žiemai. — Kaip atmename, nuo birželio mėnesio 21 dienos saulė pradė-jo grįžti atgal į pietus, prisie-kusi augščiau laipsnį šiaurė-jė, kuomet diena pas mus buvo ilgiausia, o naktis trumpiausia.

Tikras saulės per ekvatorių pietuosna perėjimo laikas yra rugsėjo 23 d. ant 3:30 val. ry-tė. Ta ekvatoriaus vieta, ku-rią toje dienoje saulė užima, astronomų žinoma kaip ruden-inis susilyginimas, kadangi tą dieną saulė buna ant dangaus tiek lygiai, kaip ir naktį ir tą mes vadiname susilyginimu die-nos su naktimi. Metuose atsi-buna du tokie susilyginimai — pavasarinis, kada saulė iš pietų grįžta šiaurės ir buna tiesiog viršuje ekvatoriaus, kovo mėn., ir rudeninis, kada saulė iš šiau-rės grįžta į pietus. Ekvatoriūs yra linija, padalinanti žemės skritulį į šiaurinę ir pietinę pu-ses ir ta linija yra saulės vidur-tinio atstumo lygtis.

Reikia taipgi prisiminti keli-tų žodžių ir apie musų kaimyną mėnulį. Jeigu gerai šį mėnesį įsijėmėsit mėnulio patekėjimą, kuomet jis buna beveik pilnas, pamatysit, jog per keletą nak-tių šieles jis užteka beveik tuo pačiu laiku. Mėnulius pakla-kuo ne tuo pačiu laiku, kaip saulė nusileidžia, ir išbuna ant dangaus iki vėl saulė gatava pa-tekėti sekantį rytą.

Pinas mėnulis, kuris buna artinesnis prie to laiko, kada saulė prisartina rudeninio su-silyginimo, turi tą gerą ypaty-bę, per keletą naktų iš eilės ir užtai vadinamas "pjojęvi mė-nuo" nes jo šviesa pagelbsti ukimkams rinkti laukus, ku-rie tose vietose kaip tik tuo laikui prinoksta.

Abnai gi, mėnulis teka kas dienį beveik valanda vėliau, nes am reiki apėti kas mėnuo aplurį saulę. Tas reiška, kas vakas mes mėnulį randame paeįjį daugiau į rytus.

Di viena permaina, kokią mažai kas patėmija, bet apie ką jau eis buvome rašę, įvyksta šį mesį. Tai saulės nuėjus į piet žemės galą, mėnulis iš pietų sugrįžta į šiaurę. Kas per asarą tėjimot į mėnulį, matkai po toli pietuose, žemai, jis freidinėjo dangų. Tada, kaip pietų žemės gale buvo ke-lėta įenų visai naktis, mėnu-lis iš kiek išgalėjo savo švie-sa pitamavo naktį. Dabar pietie dienos ilgėja, oras su-šyla, niegai tiršta, viskas su-žalita — tenai prasideda pa-vasas. Ilgas žiemos naktis mun padarys linksmesnėmis mėns, kuris keliaus beveik taipugštai, kaip vasarą ėjo saulė. Saulė gi matysime žie-mą tuose einančią tuo žemu mėno vasarinu keliu.

Ršėjo mėnesio nakties dan-gusrodo gana žingeidus ir išmintas gražiomis žvaigž-dėm

Tpora planetų dabar tesi-ran — Marsas visai vaka-uosr netrukus po sutemimo nusta už vakarų horizonto. Ta idona artimiausia mums išlaheję žemės kelio pusėje plar, dringds iš musų akių

nuo D-ro Purickio ir Balučio telegramas, kuris buvo iš Kauno išsiųstas dar rugpjūčio 13 dieną, bet tik 19 d. gautas.

(Ta žinia tilpo pereitime nu-meryje ant 1-mo puslapio. — "Dirvos" Red.)

Taip šaukiasi prie jusų, broliai Amerikiečiai, Lie-tuvos valdžios žmonės. Mes-kite jau nors kartą savo gincūs šalin, nustokite intarti kitus, jog jie turi blogus norus, ir stokite visi išvien bendrai prie vieno darbo, kursai taip šiandien yra reikalingas. Pir-kite Lietuvos Laisvės Pasko-lus Bonus ir užbaigkite kiek-viena stotis savo kvotą. Tai-gi, broliai, ir darba.

Jonas Vileišis, Lietuvos Misijos Pirmininkas. 20, VIII, 1920. Auditorium, Chicago.

ant daugelio mėnesių. Gausime progą vėl su Marsu pasimatyti tik sekančią žiemą.

Marsas skubiai keliauja per žvaigždes rytų linkui. Kurie tėjimot jo judėjimą, prisimins, kaip jis buvo prie žvaigždės Spica iš Virgo konsteliacijos, o paskui ją paliko. Jei Marsas spėtų eiti sykiu su žeme, mes jį visados matytume ir aiškiai patėmytume, kaip jis kas va-karas praeina vieną žvaigždę po kitos, praleisdamas jas į va-karus.

Uranus yra antra planeta, ši mėnesį pasirodanti iš vakaro, toli pietryčiuose, bet ją mažai tegalima nuoga akia įžiūrėti, nes randasi labai toli nuo žemės. Uranus yra septinta sau-linės šeimynos planeta ir ket-virta tolyn nuo musų; pirm jos randa išieles: Marsas, paskui Jupiteris, Saturnas, Uranus, o tolimiausia — Neptunas. Nuo vėlyvo rudens ir iki pereito mė-nesio Jupiteris, greta jo Nep-tunas, nors nematomas musų akimis, ir kaimynystėje jų Sa-turnas buvo musų erdvės ir visi turėjo progą susipažinti.

Stovinčiųjų žvaigždžių musų erdvės šį mėnesį yra septynios pirmojo didumo. Vakaruose gatavos nusileisti po saulės užlin-dimo už horizonto, yra arčiau šiaurės Arcturus iš Bootes kon-steliacijos, o pietuose — Anta-res. Arcturus yra gelsva, o Antares — labai balta, smar-škiai krutanti ir kartais raudoi-nai margojanti.

Beveik virš galvų randasi di-dysis trikampis, susidedas iš trijų pirmo didumo žvaigždžių — Vega vakaruose; Deneb ry-tuose, Altair — pietuose; visos trys šios žvaigždės yra baltos-mėlinos.

Toli pietuose, rytų krašte, apsiereiskia rausva žvaigždė Fo-malhaut, iš Pietinės žuvies kon-steliacijos, šviesiausia tos gru-pės žvaigždė. Ji buvo matyt peraitą rudenį, bet greitai pra-nyko, kaip ir visos pietinės žvaigždės, kurios ant dangaus mums buna tik trumpą laiką.

Šiaurės rytuose vėl suspingsi balta žvaigždė Capella, kuri yra viena iš žingeidžiausių ir gra-žiausių pavidalų. Vega ir Ca-pella eina apie šiaurinę žvaigž-dę taip, lyg kad būtų abi viena ant vieno lazdos galo kita ant kito pamautos, o per vidurį laz-dos būtų šiaurinė. Capella ne-sunku rasti, nes ji yra skais-čiausia ir vienatinė dabar rytų šiaurėje esanti žvaigždė. Iš visų žvaigždžių Capella yra ar-čiausia prie šiaurinės, tik vie-nu laipsniu arčiau už žvaigždę Deneb, iš Gulbės arba šiaurės Kryžiaus konsteliacijos.

Capella mažą ką tamsesnė už Lyra ar Deneb, dalimai gelsva, bet balta; ji yra visiškai kuone kaip musų saulė savo karštu-mu; jos tolis nuo musų yra ne-mažiau 36 šviesos metai, pagal savo didumo, ji šilumos ir švie-sos išduoda daugiau 200 sykių negu musų saulė. Capella nuo musų tolinasi greitu 30 my-lių į sekundą. Spektroskope ji pasirodo esanti dvilypę žvaigž-dę ir abi jos viena apie kitą su-kasi, apeidamos per 100 dienų.

Cygnus arba Gulbės konstel-iacijoje šiose dienose atsirado nauja žvaigždė; išsykiu silpnū-tė, vėliaus padidėjo šviesa. As-tronomai skelbia, jog ji paejo nuo susimušimo kokios planetos su apgėsusia saule. Dabar ji yra antro didumo žvaigždė, bet už tulo laiko visai aptems, — taip spėjama iš jos umo apsi-reišimo.

DANGUS ANT ŽEMĖS

Rašo BUDRIKAS.

(Tąsa iš pereito num.)

Žmonės nepaėjo nuo bezdžionių. Bez-džionių ant žemės padermė yra žmonių ai-niai. Jie yra veisiamųjų funkcijų nepride-rančio panaudojimo vaisiai, produktai an-kstyvosios žmonijos šakos pagaminti. Yra net galima daleisti, kad bezdžionės sluogs-niai buna dažnai atgaivinami iš žmogiškos šeimynos. Bezdžionės padermės yra pa-vyzdis to, kuomi fiziškai žmogiškos sei-mynos pusė galėjo pastoti ir kuomi kaiku-rie jos sąnariai taps, jeigu jie nepripažins Dievo, užsikimš savo ausis jo balsui, pava-dintam sąžine, ir išsižadės savo žmogišku-mo per klaidingą sunaudojimą savo veisia-mųjų funkcijų ir įiegių. Šitokis galas del fiziškosios žmonijos nėra evoliucijos tvar-koje ir nėra patikėtina, kad fizikos žmo-nijos visuma nuskestų į šitokias pragar-mes sugedimo gelmės. Bet gi jokia galy-bė ar augštesnis protas (inteligencija) ne-gali pasipriešinti su žmogumi jo teisėje kaip mintyti, nei gi išplėsti jį iš jo liuosy-bės del pasirinkimo to, ką jis mintys ir ką jis veiks, nei sulaukyti jį nuo veikimo su-larime su tuo, ką jis mintijo ir pasirinko veikti.

Kaip žmonija, protai atėjo ir ateina iš dangaus į pasaulį su lyties pagalba; ir panašiu būdu, kaip ankstyvasis kudukis, žmonija ir žmogiškas kudukis apledo ir te-beapleidinėja savo Rojų ar nekaltybę ir patampa žinantis apie blogą ir kokybę ir ligą ir vargus ir pagundas ir atsakomybes, delto, kad tebevaratoja savo neprideramą-klaidingą lyties veikmę. Todel tat jie tu-ri apveikti visas blogasias ir bjaurias ypa-tybes teisingu pavartojimu ir suvaldymu lyties funkcijų, pirmkol jie galės atrasti ir pažinti kelią į dangų, ir ineiti ir gyventi danguje be prasišalinimo nuo žemės. Tai nėra intikėtina, kad žmonija, kaip visu-ma, gali ir nori šitame amžiuje įieškoti ir pasirinkti kelią ir pradėti mėginti žengti į dangų. Bet žmonijos individumai gali ir nori išsirinkti kelią ir žengti į dangų; ir stropiu įieškojimu ir teisingu pasirinkimu ir pastangomis, jie paregės kelią ir ineis į takelį, kuris nuves į dangų.

Pradžia kelio į dangų yra teisingas veisiamosios funkcijos pavartojimas. Tei-singas pavartojimas yra del vaisingimosi-mierio tinkamame laike. Fizinis šių prie-taisų ir funkcijų pavartojimas del bi kokio kito mierio, negu žmogiško vaisingimo, yra neteisingas; ir kurie pavartos šias funkci-jas ne laike ir bi koku kitu tikslu, ar su koku kitu užmąnyu, suks sunkų ir alsin-antį kokyto ir nesmagumo ir vargų ir ligos ir kančios ir mirties ir gimimo ma-luną, paveldėtą nepaklusnių tėvų, kad pra-dėti ir tęsti toliau kitą pražūtingą ir alsin-antį egzistenciją.

Žemė yra danguje ir dangus yra ap-link ir ant žemės. Ir žmonės turės tai ži-noti. Jie žinos. Bet jie negalės jo pažinti, arba žinoti, kad tikrai jis čia yra, kolei jie neatvers savo akių dangaus šviesai. Kar-tais jie pagauna jo skaisybės spindulėlį, paregi susipindėjimą. Bet neilgam. Debe-sis, kurie iškyla iš jų gašlumų, tuojaus ap-temdina juos šviesai, ir net priverčia juos paabejoti jo. Bet kuomet jie geidžia švie-sos — jų akis pripras prie jos ir jie regės, kad kelio pradžia yra pasitraukimas nuo lytinio ganėdinimo. Lytinis pataikavimas nėra vienatinis piktas, kurį žmogus turi apveikti ir atitaisyti. Bet tai yra pradžia to, ką jis turi daryti dangaus pažinimui. Neatsakomas lyties funkcijų vartojimas ar koneveikimas nėra tikrai vienintelis piktas pasaulyje. Jis yra pikto šaknis ant žemės; ir kad apveikti visus kitus blogumus, ku-rie tik išauka iš jo, žmogus turi pradėti nuo šaknų.

Jeigu moteris suvaldytų savo protą nuo lyties minties, ji paliautų užsiiminėti praktikavimu savo melais ir apgauliais ir klastoms, kad tuomi prisivilioti vyrą. Jos užvydėjimas ir neapkentimas kitų moterų, kurios gal pavilioti jų nuo jos, nebeturėtų vietos jos prote. Ir ji nebejaustų tuštumo ar pavydo. Ir kuomet šisai pražangų-pikto peras būtų prašalintas iš jos proto — jos protas augtų stiprybėje; ir tuomet ji būtų padaryta tinkama kune ir prote skin-ti kelią ir vesti į dangų ir buti motina nau-jo bėgio protų, kurie perkeis žemę į dangų.

Kada vyras apvalys ir nugiedrins sa-vo protą nuo lyties gašlumų, jis nebeklai-dins save su ta mintimi, jog jis gali savin-tis ir valdyti moteries kuną, nei gi jis be-meluos ir prigaudinės ir vogs ir kausis ir skriaus ir nugals kitus vyrus savo pastan-

gomis, idant įgyti užtektinai pinigų nusi-pirkimui moteries kaipo žaislo, arba kad turėti kuomi užganėdinti jos noro užsigei-dimus, įsidingojimus ir svajones. Jis tuo-met prarastų savo tuštumą ir apvaldytų niekybę.

Nedasileidimas į veisiamąją veikmę, arba nepataikavimas vaisingimo funkcijoms nėra paties akto užtikrinimas del inėjimo į dangų. Grynas fizinės veikmės aplei-dimas nėra užtektinas. Kelias į dangų yra atrastas teisingu mintijimu. Teisinga min-tis, laike, neišvengiamai privers teisingą fizinę veikmę-besielgimą. Kaikurie paliaus kovoje, prisipažindami, jog tai nėra gali-ma apveikti-sumušti. Ir tai gali buti ne-galima jiems. Bet gi tas, kurs esti pasiry-žęs kovoti iki galo, apveiks, nors imtų ilgus metus. Nenaudinga yra įieškoti inėjimo į dangų tam žmogui, kurs savo širdyje il-gisi kuniškų smagumų, užsiganėdinimų, — nes nei vienas negali ineiti į dangų, kurs turi lyties gašlumą savyje. Butų geriau šitokiam pasilikti pasaulio kudukiu tol, kol jis pajiegs teisinga mintimi išvystyti mo-ralę stiprybę savyje, idant tapti dangaus kudukiu.

Žmogus ligšiol dar nepaliove įieškojęs kur Rojus buvo, nenustojė mėginęs surasti jo tikrąją geografinę vietą. Yra sunku visiškai užgesinti tikėjimą ar nuomonę į Rojų, į Meru Kalną, į Elysiumą. Jie nėra pasakos, išmisalai. Rojus iki šiai dienai te-bėra ant žemės. Bet gi archeologas, geo-grafas ir užsiganėdinimo įieškotojas nie-kad Rojaus neatras. Žmogus negali, ne-norėtų, jei ir galėtų, atrasti Rojų, grįžda-mas atgal — jin. Kad atrasti ir pažinti Rojų, žmogus turi eiti pirmyn. Kadangi savo dabartiniame padėjime žmogus nega-li atrasti dangaus ant žemės, jis žengia to-liau (numiršta) ir susiranda savo dangų po mirties. Bet gi žmogus neturėtų mirti dangaus atradimui. Kad atrasti ir pažinti tikrą dangų, dangų apie kurį, jei kartą pa-žinęs, jis niekad iš minčių neišeis, žmogus turi įsigyti pažinimą. Tuomet žmogus ne-bemirs, bet bus savo fiziniame kune ant žemės, nors jis ir nebus nuo žemės. Kad pažinti ir paveldėti ir buti iš dangaus, žmo-gus turi ineiti dangum perdem pažinimą. Negalima dasigauti dangun per nekaltybę.

Šiandien visas dangus yra aptemęs ir apsiaustas iš visų pusų debesiais-tamsu-mo. Per valandėlę tamsumas prasiblaivo-pasikelia ir paskui vėl nusileidžia žemyn tirštesnėj palioje, negu pirmiau. Dabar tat yra laikas ineiti dangun. Nesulaužo-ma valia daryti tai, ką jis žino esant tei-singu, yra kelias skverbti per tamsumą. Pagal valią daryti ir darymu to, ką žmo-gus žino esant teisingu, ar tai pasaulis staugtų, arba viskas būtų aptilę, jis šaukia-si ir maldauja savo vadovo, savo išliuosuo-tojo, savo pergalėtojo, savo išganytojo ir tamsybės viduryje dangus atsiveria, švie-sa sušvinta.

Žmogus, kurs darys-elgis teisingai, ar tai jo draugai raukytųsi, jo nevidonai iš-juoktų ir šidytųsi, arba jis būtų patėmytas ar nepatėmytas, jis pasieks dangų ir dan-gus atsidarys jam. Bet pirmkol jis galės peržengti slenkstį ir gyventi šviesoje, jis turi būti paklusnus sustoti prie slenkščio ir leisti šviesai šviesti perdem save. Jam bestovint prie įžangos, šviesa, kuri šviečia jame, yra jo palaima. Ji yra dangaus pranešimas, perdem kurį jo kariautojas ir iš-ganytojas kalba iš vidaus šviesos. Ir jam vis dar tebestovint prie šviesos ir žinant palaimą, didis liudnumas ateina su šviesa. Nuliudimas ir susirupinimas, ką jis jaučia, nėra tie patys, kokius jis buvo patyręs pir-miau. Jie yra pagaminti jo paties tamsu-mo ir pasaulio tamsumo, kurs veikia per-dem jį. Tamsumas išviršinys yra gana gi-lus. Be jo paties tamsumas išrodo daug tamsešnis, kuomet šviesa šviečia ant jo. Jeigu žmogus pajiegtų pakęsti-atlaikyti šviesą, jo tamsumas tuojaus išsisklaidytų-pranyktų; nes gi tamsumas tampa šviesa, kuomet laikomas stipriai šviesoje. Žmo-gus gali stovėti prie vartų, bet jis negalės ineiti į dangų pakol jo tamsumas nebus perkeistas į šviesą ir kol jis nebus iš švie-sos prigimties. Iš pradžių žmogus nepajie-gia stovėti prie šviesos slenkščio ir leisti šviesai išdeginti jo tamsumą. Todel tat jis atsitraukia atgal.

(Bus daugiau)

Anglijoje yra dvidešimts šeši gelžke-lių tuneliai po mylią ar daugiau ilgio.

TREM TINIS

VIENO VEIKSMO PERSTATYMAS

Parašė August Strinberg
Vertė A. A. Tulys.

Veikiančios Ypatos:

THORFINNAS, senyvas, ilgais žilais plaukais ir plačia šviesia barzda.
VALGERDA, Jo moteris, apisenė, lėto būdo.
GUNLODA, jų duktė, apie 20 m., ilgom palaidom kasom, šviesiais plaukais.
GUNARAS, kryžiokas, apie 30 m., narsios išžiuros, kuningas vyras.
ORMAS, viduramžis, su barzda, keliaujančis dainius (Thorfinno priebrolis).
VERGAS.
PASIUNTINIS.
Veiksmas atsibuna Islandijoje.

SCENA:

Griūtės vidus. Užpakaly duris. Iš dešinės ir kairės mažičiai langai, — uždaryti storomis medinėmis langinėmis. Palei sienas tęsiasi suolai. Po kare — augštas krėslas, panašus į prastą sostą; jo atramos išpaustyti dievai: Odinas ir Thoras. Ant sienų kabo kardai, karlaikių kirviai ir skydai. Netoli augštojo krėslų stovi arpa-kanklės.

Gunloda stovi prie atdaro lango ir žiuri lankan. Pro langą veržiasi vidun šiaurės šviesos jūrėna atsimušantys spinduliai. Valgerda sėdi prie ugnies, kuri randasi aslos viduryje, ir verpia.

Valgerda: — Gunloda!
Gunloda: — Ką sakai, motin?
Valgerda: — Ką tu ten veiki?
Gunloda: — Tėmjiu jūres.
Valgerda: — Kada gi tu išmoksi užmiršti?
Gunloda: — Atimk iš manęs viską, apart atminimų!
Valgerda: — Žiūrėk į ateitį, o ne į tai, kas praėjo.
Gunloda: — Kas kaltina stiprių jureivį; kas žiuri į užpakalį, kuomet jis išsiziada prigimto savo krašto?
Valgerda: — Jau tris žiemas turėjai savo atsiveikimui.
Gunloda: — Tiesą kalbi, tris žiemas! Nes čia vasara niekad neateina!
Valgerda: — Kada leidas sutirps, tuomet čia pavasaris užstos.
Gunloda: — Šiaurės šviesa nesutirpdo ledo.
Valgerda: — Neigi tavo asarų.
Gunloda: — Tu nematei mane verkiant.
Valgerda: — Bet girdėjau. Iki tu taip ilgėsi, tu busi kudikis.
Gunloda: — Aš nesu kudikis.
Valgerda: — Jei nori būti mergina, kentėk tyloje.
Gunloda: — Aš prašalinsiu savo liudėsį, motin.
Valgerda: — Ne, ne, paslėpk jį kuogiliausiai. Sėkla neprivalo gulėti ant žemės paviršiaus, jei ji nori išdygti ir pribresti. Tu turi didelius skausmus. Jie turi atnešti didelę linksmybę ir meilę.
Gunloda (po pauzos): — Aš užmiršiu.
Valgerda: — Viską?
Gunloda: — Bandysiu...
Valgerda: — Ar gali užmiršti savo tėvo žiaurumą?
Gunloda: — Tą jau užmiršau.
Valgerda: — Ar gali užmiršti, kad buvo laikas, kuomet tavo pratėvių gyvenimas klestėjo ant Brovikenso kranto? Kur pietys vėjas dainavo aržuolių miškuose, kuomet ledų krutinė paliausodavo jures; kur buivės leido saldų kvapą ir paukščiai straksėjo tarp liepų šakų; ir Balderas, pavasario ir linksmybės dievas, masino tave žaliuose pievose užmigti? Ar gali tu užmiršti visa tai, kuomet klausaisi jurių paukščių dejavimo ant plikų akmenų ir skardų, ir šaltos šiaurės audros vaitojimo tarp nuskrususių beržų?
Gunloda: — Taip!
Valgerda: — Ar gali tu užmiršti savo kudikystės draugą, nuo kurio tavo tėvas tave atskyrė, atitolinimui tavęs nuo baltojo Kristaus?
Gunloda (desperacijoj): — Taip, taip!
Valgerda: — Tu verki.
Gunloda (susimaišius): — Kaž kas lauke vaikščioja. Gal tėvas namon pargrįžta.

Valgerda: — Ar tu prisiminsi be asarų, kas dieną, kad mes dabar gyvename ledų žemėje, pabėgę iš Svejo viešpatystės, ir čia esame neapkenčiami krikščionių? (Kito tonu.) Vienok mes ne-

praradome savo didybę, nors ir nesame apkrikštyti ir pabučiavę vyskupo rankos. Ar tau pasitaikė nors su vienu krikščionių kalbėti, kuomet mes čia gyvename?

Gunloda (po pauzos): — Ne. Pasakyk, motin, ar tai tiesa, kad mūsų tėvas bus šios Islandijos valdytojas, taipgi?
Valgerda: — Apie tai nesirupink, vaike.
Gunloda: — Aš bijaus, kad jis nesielgtų žiauriai su krikščionimis.
Valgerda: — Tu bijaisi?
Gunloda: — Lauke kaž kas stovi.
Valgerda (žingėdžiai): — Ar nepastebėjai prielaukoj stovintį laivą?
Gunloda: — Su širdies džiaugsmu!
Valgerda: — Ar jis turi iškabines Torfinno galvą?

Gunloda: — Neteko pastebėti.
Valgerda: — Dabokis, mergele.
Gunloda: — Ar aš šį vakarą galėčiau išeiti į lauką?
Valgerda: — Rytoj — tu žinai gerai.
Gunloda: — Motin!
Valgerda (eina): — Pridabok ugnį. (Išeina.)

(Gunloda tėmija į motiną, paskui, jai išėjus, nusikabina kryželį nuo krutinės, padeda ant krėslo ir atsiklaupia.)

Gunloda: — Kristau, Kristau, atleisk man už melavimą. (Pasisuka pastebėdama dievų paveikslus ant didžiojo krėslo atamos.) Ne, negaliu melstis prieš tuos nuožmius paveikslus. (Dairoi kitos vietos.) Šventoji Olafa, šventoji, o, negaliu atsiminti, kaip vyskupas įvardijo ją! Dieve, Dieve! Netrauk mane į užuomarštį už tą nuodėmę. Aš atkartosiu visus vienuolių poterius... Kredo, kredo — in patrem... ir tuos jau užmiršau. Kitą sykį bažnyčion eidama nunėsiu penkias augštas žvakes del panelės šventčiausios altoriaus... Kredo, in patrem omnipotentem (karštai bučiuoja kryželį.)

(Lauke girdisi daina, pritariant lyrai.) Kryžiokai į šventą žemę iškeliavo... O, Viešpatie, priimk mano sielą — Priimk ją į rankas savo — Į savąją šventą karalią.

Aš čia gal sugrįšiu kada eglės žydės. Vasaros medeliai, toli jis nuo jų — Nuo giesmės lakštingalos meilios, Ten klaidžioja ir per dienas-naktis — Laiko mišias kopytėlę mažą.

Aš čia, gal, sugrįšiu kada eglės žydės. Kada palmos pumpuruoja ant Jordono Kranto, jis Viešpaties meldžia, Kad galėtų į tėvynę vėl sugrįžti, Siuncia maldą jam širdingą...

Aš čia, gal, sugrįšiu kada eglės žydės.

Gunloda (dainai suskambėjus, pasistiebia, istabiai ir abejingai klausosi. Dainai nutilus, ji prisiartina prie durų užsklaidi jas; bet taip lėtai, kad Gunaras paspėja ineiti.)

Gunaras kryžėviškais rubais apsilvilkęs, per petį užsikabines kanklės.)

Gunaras: — Gunloda! (Abu susikabina seno draugikumo ir meilės džiaugsmu. Paskui Gunloda išsitraukia iš jo glėbio ir eina prie durų.) Tu bijaisi manęs? Kas yra, Gunloda?

Gunloda: — Pirmiausia tu manęs neimdavai į savo glėbį!

Gunaras: — Tuomet mudu buvom vaikai! Gunloda: — Tavo tiesa... tuomet mudu buvom tik vaikai... Ką reiškia tas sidabro erelis ant tavo skydos? Taipgi, aš pastebėjau jį kabant ant tavo laivo.

Gunaras: — Tu matei mano laivą, tu supratai mano dainą ir dar tu norėjai užsklaidi man duris! Kaip man reikia tai suprasti? (Jis sėdasi. Po valandėlės.) Tu tyli.

Gunloda: — Tu taipgi tyli.

Gunaras (traukia ją prie savęs): — Gunloda, Gunloda... ar čia taip stori snigo, kad atsiminimai taip užšalo? Čia net kalnai ugnia pūrkia... o tu šalta, kaip žiemos vėjas; bet pasakyk, pasakyk! Kodel tu čia, Islandijoje, ir kas atsitiko?

Gunloda: — Baisūs dalykai... ir gal dar daugiau jų seka, jei tu čia ilgiau užsibusi. (Pašoka.) Išeik iš čia pirmą, negu sugrįš mano tėvas.

(Bus daugiau)

Dauguma vyrų gyvenimu bėga atkėšę ranką priešakin pagauti moteriškę, kuri jo nenori, o kitą ranką atstatę užpakalyje atgrąšinimui šalin tos, kuri jį vejasi.

HANZOS SAJUNGA

(Iš H. Gordon Selfridge The Romance of Commerce)

Rašo DR. J. SLIUPAS.

(Taša iš pereito num.)

Nižnij-Novgorodas ir Berge-

nas buvo priešakinėmis stoti-

mis, bet Bruggė 14-tame meta-

simtyje buvo civilizacijos ste-

bule, ir čion taipgi Hanzos Sa-

jungos pirkliai buvo isisteigę.

Miestas buvo vienu didžiausių

jų centrų Šiaurinės Europos. Jo

gyventojai buvo mantingi, iš-

puikę ir nepriklausomi. Jo tur-

tingumas, kaip turtingumas vi-

suomet esti, buvo pasekimu

Prekybos. Jo biznio žmonės bu-

vo vadinami "pirkliais-aristo-

kratais". Jo perteklius buvo

šaukus, jo civilizacija stebėtina,

jo pozicija karališka.

Daugelis tautų jau buvo at-

stovaujamų jo mūruose, bet

pirklyba buvo suvartyta, taip

kad tulų atmainų Sąjungos me-

toduose nebuvo galima išvengti.

Jie laikėsi susispaudę vienoje

miesto dalyje kaip kitur. Jie

įsakė visiems savo nariams bu-

ti namie paskirtoje valandoje,

ir aprūpė juos išgyvenimu

ten tulo metų skaičiaus, bet

žiauriųjų žaislų, autokratiško

elgimosi ir nesirupinimo kitais

is pradžių nebuvo.

Bruggės faktoriija (kaip jos

stotys visuomet vadinosi) buvo

labai pelninga ir naudinga Są-

jungai. Ji suteikė Vokiečiams

proga pirkliauti su tais pirkliais

is pietų, kurie nelinkėjo įieško-

tis biznio mažiaus išpuikintose

šalyse Baltijos; ir patapo vy-

riausiąja mokykla sunams jų

pirklių-kunigaikščių, kurie, iš-

didžiaudami savo užsiėmimu,

troško išsitobulinti Prekybos

moksle.

Tečiaus vėl galybės paaugėji-

mas įvedė jų Tarybą į kelią pa-

vojaus. Jie iš pradžių padavė

mintį, po tam prašė, po tam už-

sispyrė meldė, ir galiausiai reika-

lavo, tulų taip vad. tiesų, iki

Bruggės turtuoliai pasipiktinę

sukilo ir pasakė, kad turi parei-

ti galas tam nuolatiniam besi-

veržimui prie jų pirkliskų pri-

vilegijų.

Tiems reikalavimams buvo

stipriai pasipriešinama, vienok

Flandrija buvo sąsoma ir dras-

koma politiškomis sumtimis, ir

be abejonės liepsnos buvo pus-

tomos diktatoriškais Hanzos

pirklių metodais. Buk kas ne-

buve, tiesiog aplink tą laiką jos

suverenitātė perėjo rankosna

Burgundijos kunigaikščių, ku-

rie, lyg prisibijodami mantin-

gumo ir kredito Sąjungos, leidė

jai laikinai eiti savais keliais.

Karolis Drususis, nors nebuvo

mylėtoju laisvės ir liuosybės

kam kitam kaip tik pačiam sau,

pasinaudojo jais, kad parodyti

savo nedraugingumą Anglijai,

ir gelbėjo jiems kaip galėdamas

jų bekaraujėse, nors aštriai kau-

tose prekybos kovose su jų len-

kytininkais Londone, žinoma,

jiems su pinigais nauda ir be

abejonės su jo nauda taip pat;

nesą kur rastum 14-tojo meta-

šimčio valdimierą, kurs būtų ką

nors padaręs be visiško sauno-

ringumo?

Mirtis, visuomet galutinis

pergalėtojas, padarė galą pla-

nams garsingojo kunigaikščio,

ir jo žentas Maksimilianas iš

Austrijos buvo jo inpediniu

Flandrijos suverenitātėje. Si-

tasai princas padarė, ką daug-

ma patvirkusių jaunikačių pa-

darytu. Jis buvo Vokietis, ir

nemėgo Flamandų, ir kada ji-

sai tą nemėgimą jų berodyda-

mas gan ilgą laiką mažuose ir

dideliuose dalykuose buvo nu-

varginęs kantrybė stipriųjų

Bruggės vyrų, jie sumanė ty-

kią revoliuciją, ir uždarė iš-

lėpintąjį liuno ir sukiulėjimo

sunų atsielkėti ir pamastyti

apie savo kvailumą.

Smagi pasakaitė — gal but

visai legendarė — yra nupasa-

kojama apie šitą apkalinimą.

Karaldvario juokdarys, išrody-

mui savo meilės ir lojalybės ne-

laimingam princui, buvo suma-

nes jo pabėgimą ir priirangę iš

virvių kopėčias, greitakojų žir-

gus, persirėdymus, ir visas pa-

bukles, be kurių tokios pasaki-

škos avantūros neapsieina, jis

šoko kanalan vieną tamsią nak-

ti plaukti prie savo pono kalė-

jime. Bet tokie dalykai retai

kur nesukliūva, ir karaldvario

juokdaris pasirodė esąs ne tik

juokdarius, bet ir mulkiūm. Jis

visai nepamano apie trūkumą,

kokis pasidaro pliumtelėjant

vandenin, ir štai išsigando ka-

rališkosios gulbės ir pakėlė to-

kį klegę, kokį tik išgąsdintos

gulbės sukelti tegali; negana to,

jos apniko bėginąjį kintoją gel-

bėti ir privertė jį plaukti ša-

lin ir įieškotis slėpynės. Vai-

dintuvė kaip ir jeib kokioj muzikalėje komedijoje galima numanyti, kas pasidarė. Pla-

metiniai turgai. Jie atkeliada-

vo su savo pardaviniais ir gau-

davo raktus Fondaco nuo mies-

to vyriausybės. Tuomet jie už-

imdavo 56 kambarius to trobė-

sio, bet iškeldami ir vėl atidu-

davo raktus, o jau didesnės

galybės jiems Venecijos valdy-

mieriai niekados nesuteikė. Net

jiems Venecijoje būnant, tris to

miesto piliečiai, po vardu Vis-

domini de'Tedeschi, su jų Ita-

liškais raštininkais, visuomet

gyvendavo trobėsyje ir stro-

sio, bet iškeldami ir vėl atidu-

davo atskaitą iš prekių nu-

pirkty ir pardotu.

(Bus daugiau)

PINIGŲ SIUNTIMO AGENTURA

Siunčiu pinigų į Lietuvą pagal žemiausį dienos kursą su pilna gvarantija. Taipgi siunčiu Lenkų pinigų į Lenkų užimtą Lietuvą ir visą Lenkiją. Suteikiu rodas grįžantiems į Lietuvą, parupinu pasportus, laivakortes ir kaip parsikviest gimines iš Lietuvos.

P. MIKOLAINIS

53 HUDSON AVENUE BROOKLYN, N. Y.

Didžiausias Klausimas Kiekvienai Motinai

Kuomet jos pačios pienas pasibaigia, kokį maistą duoti kudikiui, kad jis išaugtų sveiku, tvirtu ir kuningu.

Borden's EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

Išrišo tą klausimą tukstančių tukstančiams motinų bėgyje praėjusių 60 metų. Daugiau kudikių išauginta ant Eagle Brand, negu ant visų kitų dirbtinų maistų sudėjus į vieną.

EAGLE BRAND yra GERIAUSIAS del ju su stalo ir naminiuose reikaluose — vartokit jį visiems receptams ir tikslams kur reikia pieno ir cukraus. Bandykit jį su ryžių pudingu vietoj pieno ir cukraus.

Kad užlaikius kudikį sveiku ir tvirtu, pasiūskit mums šiandien kuponą reikalaujama dykai Kudikių Knygos ir instrukcijų maitinimui jūsų kalboje.

THE BORDEN COMPANY
NEW YORK
Insteigta 1857

Iškirpk Kuponą. Pažymėk Knygą. Pasiųsk jį šiandien

Mrs. _____ City _____

Street _____ State _____ (8)

Kudikių Gerovės Knyga Nurodymų Knyga

KOKIS YRA SOSTAMEISTIS JUSU ŠALYJE ---

Praga
Bucharest
Stockholm
Brussell
Roma
Paryžius
Londonas
Berlinas
Vienna
Budapest
Bern
Athens
Belgradas

Visus šiuos ir šimtų kitų miestų ir miestelių šalyse užrubežiuose mes pasiekiame siųsdami pinigų ir galime pasiųsti ir JUMS už mažas kainas.

Tiesioginis Velomis Susinešimas su Užrubežinėmis Pinigų Rinkomis UŽRUBEŽINIAME SKYRIUJE

MARACCA

(Guy de Maupassant — Vertė Tulelis)

(Taša iš pereito num.)

Aš nuėjau prie kranto ir vaikščiojau puikios užlajos pakraščiu, kur randasi maudyklės. Aplink nieko nesimatė ir niekas nejudėjo, nei balso paukščio nei žvėries nesigirdėjo, pačios bangos tylėjo ir jūrė atrodė lyg miegotų saulės spinduliuose. Greitai, už vieno akmenų, kuris buvo pusiau gūdaus vandens pridengtas, išgirdau lengvą judėjimą ir apsidairęs pamaciau nuogą mergaitę vandenyje, kuris laikė ją apšėmęs iki krutinės, besimaudančią. Be abejo jinai manė, kad čionai esanti viena laike to karšto dienos periodo. Jos veidas buvo nusuktas į jures ir jinai išlengvo krutėjo-kilnojosi žemyn ir augstyn, nepastebėdama manęs.

Nieks negalėjo mane nustebinti daugiau, kaip pamatymas tos gražios moteriškos vandenyje, kuris buvo tyras, kaip kristolas, po saulės spindulių liepsna. Ji buvo stebėtinai graži, augsta ir naujus lyg stovyla. Atsisukus ji suriko ir, pusiau plaukdama, pusiau eidama, užsiskubino ir visai pasislėpė už akmenų. Kadangi ji butinai turėjo laukan išeiti, tai aš atsisėdau ant kranto ir laukiau. Ji turėjo gana didelį veidą su pilnomis lūpomis, didelėmis, šauniomis akimis, o jos oda, buvus kaip tai klimato nurudinta, išrodė lyg seno, kieto, nužibonto dramblio kaulo šmėtos.

Ji į mane šaukė: „Eik sau!“ O jos pilnas balsas, kuris lygo jos stipriam subdavojuimui, turėjo gerklinį akcentą. „Nepridera tau čionai stovėti, monsieur.“

Aš nesijudinai, galios pasislėpė jos galva. Praslinko dešimtys minučių ir štai vėl apsišėmė pirma jos plaukai, paskui kaktai ir akys; bet pamaži ir atsargiai, lyg kad ji būtų žaidus pasislėpimo ir įsėkojimo žaismę ir būtų žiūrėjus, ar kas neprišartina. Šiuo sykiu ji buvo pašėlus ir sušuko: „Tu įvairysi man ligą, nes aš neisau laukan, iki tu ten busi.“ Ant to aš pasikėliau ir ėjau sau, bet neišvengiau neatsigrįžęs keletą kartų atgal. Kada ji manė, jog aš esu užtekėtinai toli, tai išėjo iš vandens, pasilenkė atgrįždama savo nugarą manin, ir dingo akmenų oloje, už sijono, kuris kabėjo jos priešakyje.

Kitą dieną aš vėl ėia atėjau. Ji vėl maudėsi; bet dabar jau buvo apsilvokus su maudymosi kostiumu. Ji pradėjo juoktis ir rodyti savo baltus dantis. Už savaitės mudu buvom draugai, už kitos — tikri draugai. Jos vardas buvo Marraca ir ji tardavo jį taip, lyg jame būtų tuzinas arių. Ji buvo Ispano kolonisto dukterė ir ištėkėjus už Francuzo, kurio pavardė buvo Pontabeze. Jis buvo valstybės darbininkas, vienok tikrai nežinojau, kokia buvo jo vieta. Patyriau, jog visuomet jis buvo užsiėmęs, o daugiau nieko nepaisiau.

Paskiaus ji pakeitė laiką eiti maudytis ir kas dieną ateidavo į mano grįžimą pasilsėti. Kaip pasilsėti! Jis vargiai galima būtų pasilsėti vadinti! Ji buvo ytin puiki moteriškė, — kokio tai gyvuliško, bet išdida tipo. Jos akys visuomet žibėjo su malonumu; jos pusiau praverta burna, atstus jos dantys ir net jos šypsa turėjo nužmėsmę apie ją. Ir visos jos kunas turėjo kokią gyvulišką ir darę ją kokia tai žemesne ir prakilnia esybe. Tai su-tvėrimas, kuris buvo lemtas del kerėjančios meilės, ir priminė man tų senovės dievių, kurios davė išreiškimą savo delikatnumui ant vėjos ir po medžiais.

O jos protas buvo paprastas, kaip du ir du — keturi ir garsus jos juokas tarnavo jai minties vietoj.

Ypatingą savo grožės dovaną ji nei nemanė pavartoti su drąsumu ir nesąžiningu nepadorumu.

Kai kada vakare, kuomet jos vyras budavo kur nors su savo reikalais, ji ateidavo pas mane ir mudu sėdėdavome ant terasos. Kada pilnutis mėnulis apšviendavo miestą ir užlają su gaubiančiais kalnų romais, mudu matydavo ant visų kitų terasų miegančius, kas išrodė lyg būtų tylių šmėklų armija, kurie kart-kartėmis atskeldavo, pasikeisdavo vietomis ir vėl su-

guldavo baisiam karštyje po žvaigždėtų dangumi.

(Bus daugiau)

LIETUVAI.

Mylima mano gimtine brangiausia, Bočių žemele, už visas gražiausia, Jeigu galėčiau aš tave regėti — Tiek širdžiai mano nereikėtų kentėti.

Tavo miškeliai man oštų, linguotų, Girių paukšteliai čiulbėtų, giedotų, Pievų žolynai krutinę gaivintų, Švelnus vėjelis ašaras džiovinotų. Ten pasilsėčiau ant tavo rankelių, Kaip kukulėlis ant močiutės kelių; Tad iš dainelių vainikus tau pinčiau, Ir tavo vardą pasauliui garsinčiau.

Kalnais-kalneliais gražiai išsodinta, Gėlių žiedeliais įvairiais dabinta, Upių-upelių vandenų tyrumas, Kaip dangaus skliauto mėlynės skaidrumas.

Brangi Lietuva, tu mano tėvynė, Kurį nuo priešų mūsų bočiai gynė, Galvas didvyriai už tave padėjo Ir tavęs niekad neišsižadėjo.

Vytautas Didis kada viešpatavo, Pilnoj gražybė tad žydėjai savo, Visoj Europoj buvai tu didžiausia, Visam pasauliui garbėje garsiausia.

Visokios tautos ant Lietuvos ėjo, Turkai, Totoriai pavergtį ją norėjo; Ir Teutonai, kryžium prisidengę, Per šimtus metų lyg Lietuvą engė.

Už vardą tavo kartų kartos žuvo, Bet nauji stoję dar narsesni buvo, Dvasia Gedimino didvyrius auklėjo Ir nuo jų vardą mūsų priešai drebojo.

Buvai galinga pakolei Jagėla (Lietuvio širdžiai ji atminti gaila) Tave išmainė į Lenkijos sostą, Už tai jį Lenkai ir šandien tebglosto.

Džiaugęs Jagėla Lietuvą pardavęs Ir nuo Jadvygės už tai bučkį gavęs; Bet šitą džiaugsmą neilgai turėjo, Nes jo Jadvyga mylėt nenorėjo....

Lietuvos auksą vežė į Lenkiją, Tad per Jagėlą Lenkija atgijo, Išgama priešus Lietuvai auklėjo Ir ant jos rankų retėžius uždėjo.

Lenkams Jagėla ragus užaugino, Su jais badyti ir dabar mėgina, Bet nusilauš juos ir mūsų Vilniaus murus, Lietuvės vardas pataps Lenkams surus.

Kokią galybę Kryžiaiokai turėjo, Auksu, sidabru jų šarvai blizgėjo, Rankenos kardų deimantais sodintos, Įvairiais kaulais žvėrių išdabintos.

Kada į kovą jų kareiviai ėjo, Auksas nuo jų tarytum lašėjo. Ant balto pločiaus dar kryžius išsiūtas, Tai jų ordenui buvo ženklas duotas.

Kad jie paskelbė del Lietuvos karę Ir visas tautas su jais talką varė, Pilin Malburgo lidžiuos suprašė, Nuosprendį miries Lietuvai ten rašė.

Malburgo pilis tai buvo didžiausia, Aukso aruodas pašalėj garsiausia; Didžiausi turtai, visur užkariauti, Pinigai, ginkli ten buvo sukrauti.

Ejo Kryžiaiokai plaidot Lietuvą, Iškeistas kapas jatavai jau buvo. Trimitai, triubė ir varpai tik gaudė, Dainas dainavo iš džiaugsmo šaudė.

Kas abejotų, tad pralošė jie karę? Juk tokias mias ant Lietuvos varė! Tukstanciai vry plienų aprėdyti, Argi Lietuvians prieš juos atlaikyti?! Bet kas meilemos Lietuvui gal buti: Laisvam nūmim, ar vergijoj puti?

Todel į kovą nęgia jie stojo Ir eilių eiles pėšų savo klojo. Kad po Žalgio baisi kova virė Ir žmonių knai vaitodami mirė, Vytaut's su rrsia kariumeis jojo, Kardais, baršiais ir kirviais kapojo.

Kas apsakytų, kokią dieną baisią Tada Lietuviai Kryžiaiokams ištaisė. Lyg but stebuli tada atsitiko — Tokia galybė striušinta liko!

Kalvos lavor apklotos klaksojo, Kraujo ik' šių net balos taksojo, Žvėris puotė ir draskė jų kunus, Varnai kapo kryžiuos, galimus!

Dabar Lenkuč, budami silpniausi, Lygiai ant prė ir turto biedniausi, Ir dar jie norpavergt mūsų šalį, Kurie ir save ildyti negali.

Vargšai Lenčiai, nor' praryt Lietuvą: Ar jiems nės taip, kaip Kryžiaiokams buvo! Jeigu Kryžiai mūsų neprarijo, Tai jau Lieviai Lenkučių nebijo!

J. Lakšutė.

Gegužis, 1920

Binghamton, Y.

JUOKIS

ir Svetas juoksis sykiu su tavimi

AR ATMENI?

(Klausiu savo Antosės)

Ar atmeni tą valandą, Kurioj į pažintį suėjom, Ir tą augstą jurių krantą, Ant kurio susėdę kalbėjom?

Kaip jurių vanduo bangavo Ir į krantą smarkiai liejo, Taip mūsų širdis nerimavo Ir kažką tarp savęs kalbėjo.

Tada davei man suprasti, Jog pasiryžus mano buti, Kitą dabar nori rasti, Mane palieki kancios' žuti.

Kaip aš jaučiausi laimingas, Kokia man laimė spindėjo, Kur žengiau ten rodės jogei Žvaigždės po kojų birėjo.

Tai gi atminus tą viską, Greitai sugrįžki prie manęs, Nes aš ištisęs rankas savo Laukiu oi, laukiu vis tavęs.

O, kaip aš bučiau laimingas, Kada vėl tave apkabysiu, Ir spausdamas prie krutinės Per amžius neleisčiau, laikyčiau!

Tada man laimės saulutė Vėl skaisčiai suspindėtų, Ir visur ant mane kelio Rožės išaugtų, pražyėtų.

O jeigu jau tavo meilės Aš nesmu vertas datirti, Tai paimk aštrų kardą Ir perverk mano širdį.

Nes be tavęs man ant svieto Vistiek negalima buti, Tai kam gi ilgiau kentėti, Verčiau ant vietos žuti....

Mucleninkas.

Nuo Juokų Red.: „Daug skaitome knygų, tragedijų svieto, kokių yr' del meilės ištiki, bet nebuvo dar žmogaus, kur mylėt nenorėtų“ — taip pereitam num. gerb. Metafizikas nudainavo. O gerb. Mucleninkas, kaip viršuj matom, šaukiasi prie p-lės Antosės, kad ji jį mylėtų, arba — kad vėl pasikartotų tokia tragedija, kaip daugybės yra buvę. Ir žmogus (taip jie misionai) jaustųsi laimingesnis, kad taip ištiktų, negu kad kas ramybę duotų. Tą paliudijo ir graudus verksmai gerb. Cirineušo, ir K. Draugelio ir kitų. — Kaip išrodo, tai ištikro tos p-lės yra veidrodžiai, gyvybės šaltiniai, žvaigždės ir saulės, nes kas į jas syki žiūrėjo, gerė iš jų gyvybės nektarą, be to daugiau gyventi negali.

Apie pačias eiles kalbant, matome, kaip išeina mūsų senas pasakymas: kas mano apie eiliavimą, nieko kito eilės nerandė, tik gražius žodžius; kas nori ką nors eilėmis pasakyt, neišsina geras eiliavimas. Ir o, koks vargas tiems smerteliniams žmoneliams: garbės vainikus gauna tie, kurie nieko nepasako, o kurie ką pasakyt gali, redaktorai jų eilių netalpina....

Mes, suprasdami žmogaus tokią sunkumą, leidžiame šiame skyriuje išliet visa tai, kas jų širdyse randasi. Tada gyvenimas liekasi lengvesnis, lyg su tuščiu viedru prieš kalną lipant.

Radikalų yra įvairių pažiūrų, tačiau jie visi sutinka su vienu išvedimu, kad pasaulis būtų galima pagerint išsmaugus turtinguosius.

Kas yra poezija. Aną nedėdienį mes sudėjome ant Ežero kranto. Mintis, užėjo rašyt eiles — kaip ir visiems, kurie misionai, kurie papuola į kitokias aplinkybes, ir tokias, kokiose re-tai buna. Ta vieta buvo toli — apvienėjus, jokios gyvos dušios, išskyrus paukščių čiulbėjimą. Krantus status, vėjai užia, dau-žo vandenį, bangos ant krantų šoka, šoka....

Bandome pinti eiles: mintyje sukasi žodžiai: „Bangų Daina“; tik imk surašyk: bangos kyla, puola, atsimuša į akmenis, ritasi atgal; saulė leidžiasi, spindulių takas nusidriekęs per vandenį linkui saulės. Poetiškiausias vaizdas, koki kada regėjo-me. Bet eilės neišsina ir gana. Todelei kaip kada pagailime ir savo poetų, atjausdami ko-

kus vargus jie perneša, iki eiles parašo. Nors gauname ir labai prastus, kartais, netvarkius, — sutaisme, perdirbame ir indedame, kad jo trisias neuieitų ant nieko. Juokų Red.

J. Trečiokas apsiženijo. Eildamas vakare gulti, prašė savo žmonos, kad jam ant pusryčių

J. ŠEMOLIUNAS, O. D. 3 iki 5 po pietų 7 iki 8:30 vak. AKIU Specialistas Ofiso valandos: 10 ryte iki 12 Nedėldieniais nuo 10 iki 12. 8115 ST. CLAIR AVE.

LOUIS EISENBERG Turi Geležinių Daiktų, Pečių, Kvarbų, Varnišių, Cinuoja, Lieja ir Stogams dangalų 1169 East 79th St. N. E. Princeton 1337-K

Central 1690 Main 2063 JOHN L. MIHELICH Advokatas Praktikuoją visuose Teismuose. Kalbame Lietuviškai. 902-4 Engineers Bldg. Branch Ofisas Sale North American Banko 6127 St. Clair Avenue Atdaras ir vakarais. CLEVELAND, O.

Central 1690 Main 2063 JONAS BALUKONIS Vienatinis Lietuvis Advokatas Clevelande Praktikuoją visuose Teismuose. 902-4 Engineers Bldg. Ontario St. prie St. Clair' Kitas Ofisas 6127 St. Clair Avenue Sale North American Banko Atdaras vakarais.

NUOŠIMTIS SKAITOS! NUO TOS DIENOS, kada pinigai padedami taupinimui

LAKE SHORE BANKOJ

ir subjektas sulyg regulacijos išmokama iki tai dienai, kurioje atsiimi savo pinigus.

4% St. Clair ir East 55-ta gatvė, Prospect ir Huron, Superior ir Addison, St. Clair ir East 125-ta gatvė 12000 Superior Ave.

CUNARD LINE

S. S. SAXONIA

Išplaukia

SPALIO 30

Plymouth -- Cherbourg -- Hamburg

Netoli savo mieste rasite vietinį laivų agenta.

Saugumas Pirmiausia

PINIGAI, kaip Lietuvoje žmonės šnekėdavo, dega. Amerikoj pinigai auga — beveik taip, kaip bulvės: pasodini bulvę geroj žemėj — atneša gerą derlių. Geroj vietoj padėti pinigai irgi atneša didesnį nuosimtį.

Pinigų apsauga žmonėms apeina pirmiausia. Jau nėra vietos pinigams po matrasais, nes vėgiliai atėję išima; negalima nešiotis diržuose, nes gatviniai banditai tenai pirmiausia apžiūri. ST. CLAIR AVENUE SAVINGS AND LOAN CO. banke ir jo skyriuje pinigų saugumą taupytojams užtikrina ne tik banko vedėjai, bet taipgi ir Ohio Valstija, po kurios priežiūra šitas Bankas veikia. Negali būti abejonės apie saugumą, lygiai kaip ir visuose valstijos priziurimuose bankuose.

Šiais laikais, prie visko brangumo, neverta laikyti pinigų namie arba ant mažų nuosimčių — tegu jų būtų liki dKARTEP nuosimčių — tegul ir jų pinigai pakyla, kaip ir visokie daiktai. Pradėję tuojaus dėti pinigus The St. Clair Ave. Banke arba jo skyriuje, už metų laiko matysit kas atsitiko: jūsų šimtas atnešė net \$5, vietoj kitur \$2, \$3 ar \$4.

MAIN OFFICE 2006 St. Clair Avenue SUPERIOR BRANCH 7907 Superior Avenue

?

Kaip galėčiau pasiūsti pinigų saugiai ir užrubežines šalis už žemiausias kainas?

Kas galėtų patarti man mano biznio ir ypatiskuo- se klausimuose?

Kur būtų galima pirkti laivakortes?

Kur aš galėčiau sužinoti kaip galima prirengti savo pasporta?

Kur aš galėčiau padėti savo pinigų saugiai?

THE CLEVELAND TRUST COMPANY gali atsakyti šiuos ir kitus klausimus ir suteikti informacijas bei pagalbėti jūsų reikaluose. Tik už-eikit į bile kurį iš sekančių mūsų ofisų:

Main Office --- Euclid prie E. 9th

W. 25th prie Franklin Woodland prie E. 22nd Detroit prie W. 117th Euclid prie E. 57th Willoughby, Ohio Detroit prie W. 101st

Broadway prie Harvard Euclid prie E. 105th 152nd prie Pepper E. 156th prie Waterloo Lorain, Ohio Kinsman prie E. 93rd

The Cleveland Trust Company

Šaltiniai virš \$105,000,000

MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM

Auksino Kursas Nupuole

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVE

Pasiūnia daugiausia auksinų už dolari.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė pristato greičiausia pinigų į Lietuvą, nes Lietuvos Atstatymo Bendrovė jau turi Lietuvos Valdžios leidimą pinigų persiuntinėti.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė tiek išmoka auksinų kiek siuntėjas nupirka, ir neatskaito Lietuvoje už siuntimo kaštus.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė garantuoja visiems už siųstus per ją į Lietuvą pinigų.

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖS KURSAS ŠIANDIEN YRA ŽEMIAUSIAS

Tuojaus visi kreipkitės persiuntimo pinigų, o viena karta gavo patarnavimą — visuomet jo pas mus įieškosite.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė pagelbsti išgauti pasportus ir parupina laivakortes; atkeliavusiems į New Yorką keleiviams kuogeriausia juos priima ir palydi į laivus.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė pagelbsti pasipirkti įvairių šalių pinigų.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė padirba visokius reagentus raštus; padaro "dovienastis" ir kitokius dokumentus.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės nuosavus namas ir ofisas:

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION

294 Eighth Avenue, Cor. 25th St. NEW YORK CITY.

Korporacijos Ofisas:
1712 Washington Street
Wilmington, Del.

Akcinė "VARPO" BENDROVE LIETUVOJE REIKALAUJA SPAUSTUVES

Lietuvoje veikia Akcinė "VARPO" Bendrovė. Ji leidžia tris laikraščius, butent:

"VARPA"
"DARBA" ir
"LIETUVOS UKININKA".

Dabar ji pradėjo leisti knygas, kurių labai reikia Lietuvoje: vienos laidos knygos išeina po 20 ir po 25 tukstančius egzempliorių.

"VARPO" Bendrovėi butinai reikalinga yra moderniškai įtaisytą spaustuvę. "VARPO" B-vė įgalioja V. K. Račkauską įgyti Amerikoje spaustuve ir tam tikslui įgalioja jį paruoti Amerikiečiams 2,000 "Varpo" Bendrovės akcijų. Kaina kiekvienos akcijos yra \$20.

Prie "Varpo" Bendrovės priklauso ir pinigų imokėjas (nuo 5 ir iki 20 akcijų) šie asmenys: dabartinis Lietuvos Premjeras D-ras K. Grinius, buv. Lietuvos Premjeras Advok. Mykolas Šleževičius, Steigiamojo Seimo Vice-Premjeras Dr. J. Staugaitis, Lietuvos Atstovas Amerikoje Jonas Vileišis, buv. Finansų Ministeris Prof. Šimkus, žinoma Lietuvos darbuotoja M. Bortkevičienė, Steig. Seimo nariai A. Rimka ir J. Makauskis, V. K. Račkauskas, A. Ivaškevičius, K. Jurgeliūnas ir kiti.

Knygų leidimas Lietuvoje dabar yra pelningas darbas. Kas indės tan reikalan pinigų — nesigailės. Prie "Varpo" prisidėti privalo pavieniai asmenys, draugystės, kurioms rūpi Lietuvos kultūrinis kilimas, Tėvynės Mylėtojų Draugystės ir Susivienijimo Kuopos ir t. p.

AKCIJOS KAINA tik-tai Dvidešimts Dolarių. Certifikatai tuoju išduodami su parašais M. Šleževičiaus, Dr. J. Staugaičio ir J. Makauskio.

Informacijų klausdami ir pinigų už akcijas siųsdami, adresuokite Generaliam "VARPO" B-vės Ingaliotiniui šitaip:

V. K. RAČKAUSKAS
307 West 30th St.
New York City.

IŠ PARYŽIAUS

Pamylo visas pasaulis Paryžių, ir kas tik turi kojas, stengiasi atkankyti tą garbingą miestą. Taipgi ir mūsų tautiečiai Lietuviai keliauja lyg į kokią "kermosiu", ir apžiūri to miesto senovės turtus. Bet ar daug jų čia atkeliauja ir pasilieka, to aš negaliu sužinoti, nes neturiu jokių ryšių su Lietuvos "ambasadoriais".

Šičia norėčiau pataisyti keletą klaidų, nes jau daug panašių laišku, rašytų augšto stono ypatų, esmi apsisikaitęs "Vienybėje Lietuvninkų", kur sakoma, kad Paryžiuje viskas pigu ir darbininkai daug uždirba — 30 frankų ant dienos. Tas gal turėtų kokią tiesą, jeigu žmonės suprastų, kad dieną galima skaičiuoti iki 24 valandų. Bet prasti darbininkai Francuzijoje uždirba, į 8 valandas darbo, nedaugiau kaip 15 frankų; o 1914 m. tokie pat prasti darbininkai uždirbdavo 4 frankus už 10 valandų darbo. Kaip matome, visuomet čia tas vienokis biasas: nei dolario į dieną neuždirba. Tai ar verta taip skelbti, kuomet mūsų Lietuviai yra daugumoje prasti darbininkai? Žinoma, įvairūs amatininkai, kurie gali imti darbą ant savo atsakomybės, turi savo namą, tie uždirba ir daug daugiau, kaip 30 frankų į dieną. Bet pas Lietuvius tokie yra vadinami užveidomis arba gaspadoriais, — tai kaip matote čia yra žymus skirtumas.

O kaslink pragyvenimo, žinoma, kad pigu su Amerikoniškais dolariais, nes kaip kuomet jau mokėjo po 18 frankų už vieną dolari (prieš karę 5 frankai). Tai maždaug tokia tiesa apie Paryžių, jeigu dar nepamiršti, kad Paryžius su priemiesčiais užima tokį žemės plotą, kaip Pasvalio pavietas. Dėlto čia yra visko: ir medžių, ir miškų, bet kur turi gyventi darbininkai, kurie "daug uždirba", tai rodos nebūtų blogiau ir pačioje kėloje. Jeigu kas nori pasitrankyti po pasaulį, tie gali važiuoti į Francuziją, bet kurie svajoja čia rasti aukso kalnus, tai tiems geriau būtų Amerikoje. Vien tik dėl to ten vietos nestokuoja, bet čia žmogus žmogų pagatavi suvalgyti, ir vis nesotus...

Prie kitų nuotikių reikia nepamiršti, kad rugpjūčio 10 d. perplaukė Paryžių didžiausias orlaivis "Zeppelinus", su vidutinišku greičiu 90 kilometrų į valandą ir augštumoje 1500 metrų. Buvo į ką pažiūrėti; orlaivis turėjo ilgumo 226 metrus ir varomas šešių mašinų su 300 arklių spėkos kiekviena.

Didumas buvo galima gerai apspręsti, nes "Zeppelinus" plaukė su aeroplanų apsauga iš šalių, kurie tai aeroplanai atrodė lyg sparvos apie karvę. Orlaivis didelis, o tų daug ir mažiau, kiti kiti skrido pirm, kiti iš šalių.

LAISKAMS POPIERIAI

Mes turim visokių spausdintų laiskams rašyti popierių, prie tėvų, motinos, brolių, seserų, mylimosios, visokių giminių, draugų, pažįstamų ir tt. Išeigios dainos, tautiškos dainos, ir visokios kitos dainos

3 TUZINAI (36) SU KONVERTAIS 1.00

Laiskai spausdinti keliomis spalvomis, su gražiais apskaitymais ir kvietkais: jūsų giminei, pažįstamiems bei mokytojai yra labai smagu gauti gražų laiskelį, kuriame gražiomis eilutėmis yra išrotauti jūsų jausmai prie jų. Tėveliams yra šventi laiskai, jie laukia nuo jūsų išsiųstų; rašykite jiems dailius laiskus su dailėmis išreikštos jausmų.

Siųskite \$1.00 tuojaus, popieriai jau yra supakuoti po 3 tuz. su konvertais, ir priręgti išsiųsti.

M. G. VALASKAS

11444 MICHIGAN AVE.
Dept. 15, CHICAGO, ILL. (38)

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patirni su

Žiūrėk, kad gautum tikrąjį-garsinį per daugiau kaip 50 metų.

Reikalauk, kad turėtum Jkaro (Anchor) Valzbaženklį.

liu, kiti sekė paskui, kaip kuriu buvo prisakyta...

Kita ką apie tą "sutvėrimą" rašyti tai ne mano dalykas. Tik tiek, kuomet kariavo su Vokiečiais, tai tuos "Zeppelinus" koliodavo kaip tik kas mokėjo, ypač kaip atsidangindavo ant Paryžiaus kokią naktį. Bet dabar, kaip perėjo į Francuzų savastį, jie likosi geriausi civilizacijos tvartiniai...

III

Su politika Paryžius dabar banguoja kaip Lietuvoje pavasario vanduo upėse. Taip baisu, ir kiekviena diena baisėnių dalykų žada. Karė ir karė, ir vis įieškoma naujų pradėti. Bet pakolaik visų ausis intempta Rusų bolševikų dalykais: vieni norėtų taikintis, o

DABAR LAIKAS

PASIŪSTI PAGALBOS SAVO GIMINĖMS LIETUVOJE

kaip tai, drapanų, valgytų daiktų, pinigų ir taip toliau. Mes siūnčiame į Lietuvą visokių daiktus.

Keliaujantiems Lietuvoje paruošame laivakortes. Taipgi partraukiame keleivius iš Lietuvos. Ypatingai prižiurime šeimynas ir neturincius pasportų. Rašykite tuojaus ir gausite visą informaciją ir busite užganėdinti.

The Lithuanian Marine Forwarding Company
203 W. 33rd St. New York

kiti dar arčiau intempti karės pagieža. Tik tame skirtumas, kad bolševikų nebekolioja kaip pradžioje, nes pradėjo prisiminti 1812 metai, kuomet narsusis Francuzas Napoleonas paliko ubagas. Ir apie tą istoriją jau daug pastabų yra prirašę su vienodomis išvadomis, kad su

Rusais žaisti kaip su mulkais visuomet blogai nusibaigia, nors juos ir bolševikais vadintų. Kaip ir kuomi tie visi dalykai užsibaigs, kas gyvensime pamatysime, bet dabar baisu, ir tas baisybės įieškoma padidinti.

A. Erškėtis.
Rugp. 14, 1920.

25,000 KNYGU UŽ DYKĄ

L. K. MOKYKLA padovanoja 25,000 knygų visiems tiems, kurie nori sužinoti kaip galima lengvai, greitai ir pigiai įsigyti MOKSLĄ. Siųskit savo antrąsias 10c., kaip persiuntimo lėšas, adresuodami: L. K. MOKYKLA, 2023 St. Paul Ave. CHICAGO, ILL. (40)

PASPAUSK SAGUTĘ IR PASIDARYSI SAU VĖJO.

Nėra reikalo kentėti nuo sloginančio karščio laike vasaros mėnesių. Elektriška pasirodė paprastu, lengvu ir nebrangiu būdu pasidarymui vėsūmo.

Elektriškas Fenas pagamins jums gaivinantį vėjelį kuomet ir kur tik panorėsite tiksliai paspaudus guzikėlį.

Išlaidos tokiams Elektriškam Fenui operuoti yra taip žemos, kad vargu tepasizymi skirtumu tarp išlaidų už žibinimą. Ir juos galima nusipirkti nuo penkių dolarių ir augstyn.

THE ILLUMINATING COMPANY
Illuminating Building
Public Square

MOKSLO, LITERATūros IR SATYROS ŽURNALAS

"ARTOJAS"

JAU IŠEJO

REIKALAUKITE PIRMO NUMERIO KOL DAR YRA. KAINA 10c.

"ARTOJAS" talpina įvairių mokslų raštus, gražius literatūros vaizdelius ir eiles.

"ARTOJAS", suprasdamas, kaip žmonės mėgsta juokus, taipgi įvedė platų skyrį juokų-juokelių, kurie visus pralinksmins.

"ARTOJUI" bendradarbiauja įžymūs mūsų literatai ir todėl jame žingeidumo niekad nepitruks, o skaitydamas žmogus galės pralavint savo gabumus.

Prenumeratos kaina:

Amerikoje: Metams	\$1.00
Pusei Metų	.60
Lietuvon Metams	\$2.00

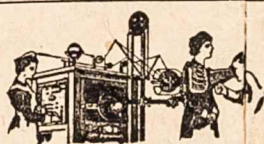
REIKALINGA AGENTAI "ARTOJO" PLATINIMUI
Reikalauki užrašymo knygelių ir kitų informacijų.

Kas nori paravinėti pavieniais numeriais, praneškit, kiek jums prisūsti ir kiek galite išparduoti per mėnesį.

Kas veikia kraugijose, dalyvauja susirinkimuose, turės geras paskmes parduodamas "ARTOJA", nes ji prks kiekvienas kas tik pamatys.
Pavieniai numeriai parsiduoda po 10c.

Visokiais eikalais ir pinigais siųsdami adresuokite:

"ARTOJAS"
E. 7th Street, Cor. Superior Avenue
CLEVELAND, OHIO

X-RAY EGZAMINAVIMAS \$1

JEI SERGI KOKIA LIGA IR NUSIMINĖS, NENUSTOK VILTIES IR ATEIK PAS MANE PASITARIMUI.

Aš gydau visas speciales ligas vyrų ir moterų, kaip tai Kraujo, Odos, Skilvio, Inkstų, Kėnų, Plaučių, Širdies, Nosies ir Gerklių. Su pagalba X-Ray, Elektra ir mano moderniškų gydymu, pasveiks greičiausiai galimu laiku.

Mano Darbe Nėra Spėjimų.

Paslapstis mano pasisekė yra mano atsargus įtemtas įieškimas būdu, kas jums kenkia. Aš naudoju X-RayMikroskopą ir Chemiškų tyrinėjimus ir visas Moksliškas Metodus išradimui žmogausgos priežasčių ir visko negero.

Jeigu Esi isai Suires, Ateik pas Mane, Aš Pagelbėsiu. Mano ypatingas panaudojimas metodų, vartojamų Europos klinikoje Berline, Londone, Vienoje, Paryžiuje ir Robje ir mano 20 metų patyrimai gydyme sunkiųjų Užsisenėjusių Ligu vyrų ir moterų davman progą visokiame gydyme ir mano pasėkmių užganėdina.

AS VARTOJ GARSIOUS KRAUJUS VAISTUS 606 IR 914.

Visokis mane gydymas ir atliekamas visiškai BE SKAUSMO. Jūs galite pasitikt ant tenjos nuomonės, tikro apsiejimo ir geriausio gydymo už jums prieinamas kainas. Jeigu jūsų liga neįgydoma, aš jums tai pasakysiu. Jeigu išgydoma, tai labai trumpu laiku aš apsiūmu išgydyti. Čia galima susikalbėti Lietuviškai.

DOCTOR BAILEY, "SPECIALISTAS"

5511 Euclid Ave. Netoli E. 55th St., Kambarys 222, Antros lubos.
Ofiso valab 9:30 ryte iki 8 vakare. Nedėdieniais nuo 10 iki 1.
CLEVELAND, OHIO

Žinios iš Lietuvos

KAM REIKEJO KARĖS STOVIO.

Liepos 23 d. Steig. Seimas savo posėdyje prieš kelis socialdemokratus ir vieną žydą balsą pritarė vyriausybės pasiūlymui ir nutarė visoj Lietuvoje įvesti karės stovį. Nepaprasta ir skaudi tai priemonė. Bet jeigu beveik visas St. Seimas šiai priemonei pritarė, tai turėjo būti ir rimto tam pagrindo. Prieštas, kurios vertė vyriausybę kreiptis į Steig. Seimą su prašymu karės stovį paskelbti, yra išdėstytos krašto apsaugos ministerio Žuko kalbose, o socialistų liaudininkų demokratų ir valstiečių sąjungos frakcijų bloko pozicija ir motyvai, dėl kurių tos dvi frakcijos balsavo už karės stovio įvedimą, yra atstovo A. Rimkos kalboje. Apie tai mes čia nekalbėsime. Tenka tik vienas dalykas pabrėžti.

Atėjus raudonarmiečiams į Lietuvą ir užėmus jiems Lenkų okupantų vietas, ne tik bolševikai, bet ir jų talkininkai, vadinami revoliuciniai liaudininkai, ėmė atvirai agituoti prieš Steig. Seimą, raginti stoti į raudonąją armiją ir dėtis prie Rusijos sovietų. Svarbiausias jų argumentas tai tas, kad girdi, Seimas esąs buržuazinis, darbininkai negalėję dalyvauti rinkimuose ir t. t.

Argumentas būtų rimtas, jei būtų teisingas. Bet dalykas toks, kad Lietuvoje St. Seimo rinkimuose dalyvavo ne mažiau kaip 90—95 nuosimčiai visų rinkimų, reikšia — daugiau, negu kurioj nors kitaj pasaulio valstybėje. Jei tie 5—10 nuosimčiai būtų buvę visi bolševikai ir juos pasekusių revoliucinių liaudininkų — o juk tarpe tuo nuosimčio buvo ligočių, paliečių, kurie negalėjo ateiti, ir paprastų tinkinių apsilėdėlių, — ir tai kokia teise tie 6—10 nuosimčių gali Steigiamaj Seimui, 90—95 nuosimčių gyventojų išrinktą, smerkti?

Cia gali tik viena teisė būti — fanatiko teroristo arba bepročio. Bet demokratinėje valstybėje tokios rūšies žmonių laisvės būti negali: nes negalima leisti, kad 95 žmonės pildytų įnorių penkių fanatikų-bepročių. Ir jei jie nesilaiko tvarkos, jei savo idėjas mėgina skleisti ne kaip visi žmonės, o per kardą ir ugnį, tai jiems reikia pasakyti: rankas šalin!

Štai dar vienas motyvai, kuris vyriausybei ir St. Seimui davė ne tik teisę, bet ir uždėjo pareigą griežtai atsiimti priemonę, kad Lietuvos respublikos priešininkams atitinkamą vietą parodyti. ("Darbas")

LENKAI PRIPAŽINO.

Lenkai pripažino Lietuvos Steigiamaj Seimą. Lenkų val-

džia raštu iš liepos 4 d. pranešė mūsų valdžiai, kad "Lenkų vyriausybė yra nusprendusi pripažinti Lietuvos Steigiamaj Seimą ir jo pastatytą vyriausybę kaip nepriklausomą organizaciją de facto" ir toliau "pareikia iš savo pusės norinti užmegsti su Lietuva draugingų santykių".

Pripažinimas Steig. Seimo ir jo pastatytos vyriausybės de facto nepriklausomomis organizacijomis dabartiniu laiku — švelniausias tarptautinis, yra bereikšmis Lenkų posakis.

KĄ LENKAI MANĖ.

Lenkai vėl rengė sukilimą Lietuvoje. Likosi susekta slapta Lenkų "organizacija Strzelkow Nadniemenskich", kuri, kaip ir pernai P. O. W., Lietuvoje buvo pasidalinusi rajonais, paskirsčiusi komendantus ir t. t. Nurodymus ta organizacija gaudavo iš Vilniaus. Kaune ir provincijoj areštuota keliolika Lenkų.

(Taip dėjosi dar prieš tai, kada bolševikai nebuvo juos galutinai pradėję mušti.)

ATVADUOTUOSE nuo Lenkų kraštuose pasilikę išblaškyti Lenkų kareiviai klaidžioja mažais būreliais, persirėngę ir apsiginklavę revoliucijomis.

TELSIAI.

Išgirdus apie Vilniaus atvadimą, liepos 18 d. Telsiuose surengta iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvavo daug žmonių. Miesto namai buvo papuošti tautinėmis vėliavomis.

NAIKINA BOLŠEVIKUS.

Liepos 23 d. žvalgybos skyriaus agentai suėmė Vilniaus "Revkomo" siųstą į Naujus Trakus instruktorių revoliuciniam komitetams organizuoti. Prie jo rasta tam tikrus įgaliojimo dokumentus, atsišaukimų ir t. t. Dokumentai rašyti Rusų ir Lenkų kalbomis. Pirmoj liepos mėn. pusėj susekta kariu- bolševikų organizacija mūsų kariumenės tarpe, kurios priešakyj buvo iš Maskvos atsiųstas komisaras. ("Darbas")

ŽEM. KALVARIJA.

Šarnelės kaime vieną šventadienį susirinko kaimo jaunimo dalis ir nutarė įsteigti taip vadinamą draugiją "Klubas", kuriame galėtų kiekvieną šventadienį šiek tiek pasilavinti ir pasilinksinti. Na ir štai kas iš to išėjo. Šventadieniais susirinkdavo kelios dešimtys jaunimo ir vietoj jų lavinimosi budavo buteliukas lietuviškos, o paskui pasilinksinimai. Kurie nesutiko su tokiu programu, tai tuoj pasišalino iš draugijos. ("Liet. Ukininkas")

L. G. D.

NAUJAM \$100,000 VAJUI SUAUKAUTA:

Balansas pagal "Lietuvos"	
N. 67, 1920 m., tilpusioje atskaitoje, pas išdalinę D-rą J. Kulį	\$174.64
Chicago, Ill., Englewood sk. 57, per J. P. Grigaliūną	149.00
Chicago, Ill., Dr. S. Naiskelis	10.00
Chicago, Dr. C. Vezelis	10.00
Chicago, Yiddisher-Litvischer Ferband of America, per Ab. L. Lurgą	50.00
Chicago, D. Riuoka	5.00
Herkimer, N. Y., 45 sk. per M. F. Mickevičių	50.00
Chicago, Paul ir Adolph Brand, per J. Kazlauską	5.00
Chicago, P. Sinušas, aptieko-rius	10.00
Chicago, Yiddisher-Litvischer Ferband of A. per H. Ragofsky	5.00
Arnold, Pa., 72 sk., per J. A. Spakauskas	40.00
Lake Mills, Wis., kun. O. E. Reidenbach	2.00
Herkimer, N. Y., 45 sk., Sv. Jurgio Dr-stė, per J. Vasiliaus-ką	55.00
Baltimore, Md., sk. 7, per M. Bartuškiene	16.25
Leonard, N. D., kun. Robert Kreitlow	2.00
Miners Mills, Pa., sk. 71, per B. Bogužą	64.00
Westville, Ill., sk. 9, per J. Urbą	86.00
Cleveland, O., sk. 10, per p-lę M. Baltrušioniūtę	7.00
Waterbury, Conn., sk. 44, per Dr. S. Saprąną	10.00
Rochester, N. Y., sk. 12, per P. Petronį	7.25
(Sioji auka tapo surinkta per N. Juodviršį krikščynose dukters Birutės K. Gečių šeimoj.)	
Binghamton, N. Y., sk. 35, per C. G. Vaičiūną	100.00
Rochester, Minn., per C. Jušką	7.00
Cleveland, O., sk. 10, per J. M. Baltrušioniūtę	14.00
Arnold, Pa., sk. 72, per J. A. Spakauską	35.00
Chicago, J. Anusavičius	5.00
Chicago, sk. 47, per Dom. Zutaūtą	79.50
Torrington, Conn., sk. 46, per A. Vokietaitį surinkta auka prakalbose kovo 29	30.00
Minneapolis, Minn., sk. 13, per M. J. Biezį, likusis pelnas nuo balius	30.00
Binghamton, N. Y., kun. J. Ambrozaitis	10.00
New Kensington, Pa., sk. 72, per J. Miliauską	50.00
Union City, Conn., W. Side Pharmacy, p. H. B. Olson	3.00
Chicago, Ill., sk. 1, Town of Lake, per J. J. Paleką	31.00
Viso	\$1,132.64
Gerbiami Skyriai. Laikas su- brusti ir didesniais žingsniais pirmyn žengti prie 100,000 do- lerių Liet. Raudonajam Kry- žiui. Pirmieji ledai pralaužti, dabar tik sutartinai pečiai su- rėmę pirmyn!	
Dr. A. L. Graičunas, Centro Sekretorius.	

TAUTOS PASTOJA PAŽYMIS PER JUREIVYSTĘ

Pereitais laikais Lietuvių tau- ta mažai domės kreipė į jūrės svarbumą, o dar mažiau į pre- kybą, ir todėl Lietuvių gyven- mas buvo apsnūdęs. Ko Lietu- viai patys nesugebėjo, tą atliko žydai, Rusai, Lenkai ar Vokie- čiai. Svetimoms tautoms Lie- tuvoje viešpataujant, Lietuviai nebuvo nei leista užimti urėdus savo gimtinėje, o amatai ir pir- klyba bei pramonė buvo slėgia- mi, kad tik Lietuvių tauta ne- apsisviestų ir nepraturtėtų.

Ir šiandien Lietuviai neturi jokių rankvedžių pirkybos ir pramonės reikaluose, o priversti yra pasitenkinti gyvenimo prityrimais. Nors nemaža išei- na spaudoje visokių istorijų ir istorijėlių, bet pirkybos ir pra- monės išsiplėtojimas mažai už- kabinamas ten esti. O pasi- tenkinti vien karalių ir armijų darbais, rodos, ilgiau nebegali- me.

Istorija gi yra didelis pamok- tojas. Nuo seniausių gady- nių iki šiandien pirkybos ir pramonės praeitis skaitosi lyg koks romanas. Žiloje senovėje raudame Chiniečius, o labiau- dar Phoinikis jūrmis indomau- jant. Phoinikai iš Sidono ir Tyro nausėdijęs ir faktorijs praplaitino pakraščiuose Tarpė- minės jūrės, jie aplinkui Afri- ką pirmi apvažiavo, ir net gin- tarą iš Lietuvos gabenosi, par- duodami jį žinomajam tuomet- saviui. Grekų tauta, ypačiai Atenų miestas, išplėtojo savo laivynus ir įsigijo ne tik poli- tišką spėką, bet ir milžiniškus turtus. Florencijos ir Genuos miestai savo laivynais lobius su- sikrovė ir buvo nešėjais civili- zacijos. Portugalai laivais ap-

sukė Afriką atidengė kelią į Indiją ir josios paslaptingais turtais lobino savo šalį. Ispa- nija surado kelią Amerikon ir smaugdama Amerindus, plėšė jų šalį, grobė jų auką ir pra- plaitino savo kalbą Centralėje ir Pietų Amerikoje. Hanzos mie- stų sąjunga šiaurėje buvo įgi- jusi ir didelius lobius ir poli- tišką galybę. Kritus Ispanijos garbei, jos vieton stėjo Holan- dai, Anglai ir Francužai. Skan- dinavai jau viduramžiams auš- tant buvo žymūs jūreiviai, ir šiandien Danai, Norvegai ir Švedai turi savo žymius laivy- nus. Visos tautos pajūriais gy- venančios, o užjūrinė pirkyba užsimančios, yra labiau apsvie- time ir civilizacijoje pakilusios, negu tos, kurios toli nuo jūrų nustumtos.

Latviai ir Estai, prieš Didžią- ją Karę, trpėjo savo jureiviš- kas bendroves ir pirkybinius laivus, ir apsvieta abiejų tautų bei jų ukis augščiaus pakopė buvo, negu Lietuvoje, kuri, nors susiduria su Baltijos jūrmis, bet jomis nesugebėjo naudotis. Dabar kita gadyne virto. Lie- tuviai turi naują nusistatymą. Jūrė — tai langas į Vakarų kul- turą, tai tiltas, kuris Lietuvai duos susisiekti su plačiu svietu.

Todel ir subruzd Lietuviai tvirti Lietuvos Garlaivių Ben- drovę, ne del grobišavimo sve- timų žemių, bet kad pagerintų ekonominę padėtį Lietuvos, taip- labai nuskriaustos seniaus Ru- tarų carizmo, o dabar ir karės metu ir taikai įvykus dar te- bslėgiams artimiausiu kaimynų. Lietuvos Garlaivių Bendrovė ir kreipiasi prie Amerikos Lietu- vių, kad pirkdami jos akcijas pagelbėtų įsigyti Lietuvos lai- vyną.

Kiekviena akcija praktiškai pareina po \$33. Kas penkios

akcijos duoda vieną balsą. Kas gali, linkėtina, kad indėtų di- desnį Bendrovės kapitalą. Ak- cijos pirkti galima ar pas įga- liotus agentus, ar tiesiog Cen- tralinėje raštineje, kurios ant- rašas dabar yra: 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Amerikos Lietuvos Garlaivių Bendrovė prisiuntė vieną direk- torių, D-rą Joną Šliupą, kuris, kaip generalis agentas, įgaliot- as yra suorganizuoti ir perves- dinti akcijų pardavimą. Tasai pasikvietė p. Skritulską, p. Lo- pato ir Kapitoną Vaišnoraį į Pa- tarėjų Komisiją, kuri toliaus

taps padidinta.

Kviečiame visus į bendrą dar- bą be skirtumo įsitikinimų ar partijų. Cion politikos nėra, bet tik rupestis kaip geriau ir grei- čiau Lietuvai patikrinus ekono- minį atsistatymą. Kas prijau- čia Lietuvos gerovei, šviesai ir laisvei, tas tegul prisideda da- bar savo pinigų prie Lietuvos Garlaivių Bendrovės!

Subruzkime, vyrai ir moterjs, o veikiai Lietuvos laivynas gro- dinti akcijų pardavimą. Tasai žėsis ant jurių po Lietuvos vė- liava.

DR. J. SLUPAS, Lietuvos Garlaivių B-vės Generalis Agentas.

DENTISTAS

DR. J. A. KURLANDER

ST. CLAIR kam. E. 24 St.
11 ryte iki 1 dieną
4 popiet iki 8 vakare
Nedėdienį 11 iki 12 dieną

1419 ADDISON ROAD
Netoli Wade Park Ave.
8:30 iki 10:30 val. ryt
1:30 iki 3:30 po pietų

DR. RAY R. SMITH, Dentistas

E. 67th ir St. Clair—E. 20th ir St. Clair
DARBĄ GVARANTUOJU 10 METU.

Mano ofisas atdaras vakarais, taigi jums nereikės gaisiuti iš darbo dėl dantų pasi- taisymo.

Naudojau savo garų "Peridonto" del Be- skausmio Dantų Traukimo.

Kam žudytis save ir vargintis delei "Sausumo", kuomet galite pasinaudoti mūsų lengvai padaromu ir saugiu naminiu gerimu- toku, kuris primins jums senovės dienas. Už \$1.50 galite pasidaryti 10 galyonių skausmo alaus. Jeigu prisiųsitate laišką \$1, taipgi suteiksime pasiūkimus apie pasidarymą sau naminiu gardaus alaus.

HOME BREW SUPPLY STORE

6401 Superior Avenue

Princeton 466

Prospect 2420

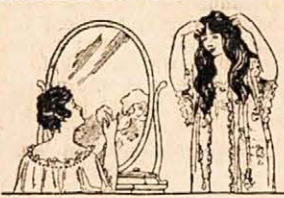
Central 1766

THE F. W. ZIMMERMAN CO.

Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir staty- tojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pa- kuojam, išleidžiam ir sukraunam.

3400 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio.

MADE. "Ak, kaip man nėditi gal- vą! Išbandžius visokius mašojimus, trinkelius, mušimus — ir viskas tai nieko nepagerėjo mano veido. Pilei- kanu. Man gėda net darant".

MARE. "Na, tai kam tau kept be- reidžianči? Žiūrė, kokia mano pla- kut graži, švelnus ir lygus. O tai todėl, kad aš variuju RUFFLES".

Kas tai yra RUFFLES? Ar tai gyduolė? Ne!! Ar kve- pantijs vanduo? Ne!! RUF- FLES yra tai paprasčiausias plaukų ir odos sustiprintojis.

kuris prigelbi gamtai suteiktį žmogų priklausanči grožį. O kas gal- but gražesnio už ilgus, blizgėčius, švelnius plaukus? Kas gal- but smagesnio už čystą neriežiančią galvos odą?

panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkar- čiais suvilgiant galvą bus užtektin, kad pleiskanos neatsimaujint.

Nusipirkite signakt RUFFLES bonketę aptiekoje. Kaštuos tik 65c, bet jūs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Pasiūkimai pridėti prie kiekvienos bonketės. Jei negausite jų aptiekoje, tai atsiųskite mums 75c pašto markėmis, ar money order siūdu adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

ATIDAI

LIETUVIAMS

DYKAI

Suteipiame paaiškinimus kaip geriau važiuoti Tėvynėn, ir išdirbame pasportus trumpiausiam laike.

Partraukiame iš Lietuvos gimines ir pažįstamus.

LAIVAKORTES VAŽIUOJANT IŠ LIETUVOS IR TE- NAI; SIUNTIMAS PINIGŲ; PRIIMAMA PINIGUS

ANT PACĖDĖJIMO IR MOKAMA NUOSIMTIS.

HENRY C. ZARO

3RD AVE. Cor. 6th St. Dept. L. 5 NEW YORK, CITY

MAINOM NAUJUS NAMUS ANT SENŲ

TAIPGI NAMAI ANT PARDAVIMO

Manantieji pirkti Namus ar Lotus nepamirškite užėiti pas savus — tai yra pas Lie- tuvius, nes mes turime visados didelį rinkinį namų visokios rūšies visose miesto dalyse. Parduodame su mažu įmokėjimu ant lengvų išlygų ar išmokėjimo, taipgi mes mainome arba priimame Senus Namus kaip įmokėjimą ant naujų, kurie čia yra nurodyti.

4 NAUJI NAMAI po dvi šeimynas, po 5 kambarius, elektros šviesa, su maudynėmis, furmasais ir trečiu augštu, itaitytu į kambarius, aržuolinės grindimis, duri- mis ir visas kitas medis vidų aržuolinis. Randasi ant Westropp Ave., arti dvie- jų gatvekarių, Bulvaro ir Parko.

VIENAS NAUJAS NAMAS, dviejų šeimynų, po šešis kambarius, su maudynėmis, furmasais, elektros šviesa ir kitais visais parankumais pagal vėliausios mados; pabudavotas iš geriausio medžio ir kito materiolo, labai puikioj vietoj, iš lauko taipgi puikios išvaizdos bungalow, didelis lotas, tiesiai ant East Bulvarado.

DU NAUJI NAMAI po dvi šeimynas, po penkis kambarius, su maudynėmis, elek- tros šviesa, furmasais ir kitais visais parankumais del namų šeiminkės ir visos šeimos gyvenimo. Ekstra gražioje apilinkėje, rytų dalyje miesto (East Cle- veland).

Taipgi turime ir daugiau, kurie čia nėra pažymėti. Be to turime didelį rinkinį Lo- tų visose dalyse miesto, kuriuos parduodame su mažu inmokėjimu, ar jeigu kas tu- ri seną namą ir norėtų statyti sau naują, mes mainome su primokėjimu arba priedu.

Turėdami reikalus su Namais, kreipkitės:

A. B. BARTOSZEWICZ

7907 Superior Avenue

Telefonai: Rosedale 1157

Princeton 2727

PETRAS MULIOLIS

2006 St. Clair Avenue

Telefonai Prospect 953

Central 6488

Giminės iš Lietuvos

Mes pergabensime jūsų gimines iš jų namų Lietu- voje tiesiai į jūsų namus Clevelande. Laivakortes parduodame ir prirengiame visas reikalingas kelionei popieras.

Užtikrintas Pinigų Persintimas

Siunčiame pinigus į Lietuvą per pačtą ir per kab- legramą. Fersiuntimas pilnai užtikrinamas, o jei kas negauna, pinigus jums gražinsime.

Gabowitz-Castle and Co.

International Foreign Exchange

Woodland cor. E. 37th Cleveland, Ohio

\$1

ENUSTOK

MUL

p tai Kraujo,

-Ray, Ele-

jums ken-

liškas Me-

London,

sienėjųsių

inėdina.

io už jums

gu išgydo-

iskai.

os.

i 1.

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

Telefonai Princeton 2727 Rosedale 1157

Dr. J. Šliupos prakalbos. Iš didžiausių šio mėnesio mūsų kolonijū nutikimų buvo apsilankymas gerb. D-ro Jono Šliupo, kuris laikė prakalbą rugpjūčio 25 dieną.

Kaip tik išgirdo, kad D-ras Šliupas jau yra sugrįžęs iš Lietuvos, Clevelandiečiai nerimaujami teiravosi: kada čia atvažiuos Dr. Šliupas; kavin ar tuoj jis čia atvyks; ar atvažiuos kada ir čia? — ir taip be paliovos. Visi jo laukė. Pagaliau atėjo ta linksma žinia: rugpjūčio 20 d. gauta žinia, jog Dr. Šliupas čia žada atsilankyti ir pasakyti kalbą apie Lietuvą ir Lietuvišką Laivyną. /Prakalbos surengta ant sėdros, rugp. 25 d., Lietuvių; Svetainė. Kaip tik salės durys atsidarė, žmonių prisigrūdavo pilna: apstota visos durys, pasieniai, takai ir kur tik kas galėjo; kiti net ant grindų priešakyje susėdę, kad neužstotų kitiems akių. Buvo apie 600 žmonių, tautininkų, katalikų, socialistų ir bolševikų. Visi jo laukė.

D-ras J. Šliupas salėn pribuvo 7:45 val. vakare, su pora vietos veikėjų. Įėjus salėn, publika jį pasveikino garsiu delnu plovimu. „Dirvos“ red. K. S. Karpavičius atidarė susirinkimą ir perstė D-rą J. Šliupą kalbėti. Kalbą pradėjo nuo senų laikų Lietuvių kovos už nepriklausomybę, nors tulų tautų rašytojai jau laikė Lietuvą dingusia ir buvo pradėję rinkti jos liudius padavimus. Kalba buvo labai žingidi, pamokanti, bešališka ir visus užgaudinėdama.

Baigdamas kalbą, plačiai paaiškino ir apie Lietuvos laivyną, kuris butinai reikalingas.

Po prakalbų, pas p. V. K. Jurgilą atsibuvo vakarienė, kurioje dalyvavo burelis vietos tautininkų-veikėjų. Ant rytojaus išvažiuo į Pittsburghą. D. A.

Kun. Juozas Halaburda, buvęs vietinis Sv. Jurgio parapijos klebonas, atsiuntė „Dirvai“ sekantį laiška, rašytą rugpjūčio 10 d.: „Apvažinėjęs Lietuvos visas pakampes, ištyręs Lietuvos ekonomiką, politiką kaip ir dvasinį (? — Red.) stovį, grįžtu atgal Amerikon. Butų man malonu gauti Clevelando Lietuviu užkvietimą ir pasasakoti jiems aktualią gyvenimą Lietuvoje. Būsiu Amerikioje apie rugsėjo 10 dieną. Antraštas mano Amerikioje bus sekantis: 928 Bulson st., Camden, N. J. Butų malonu, kad vėl siuntinėtumėte man laikraštį „Dirva“. Ištikrųjų, Lietuvoje yra kitokis gyvenimas kaip mums yra perstatytas per nekurias ypatingas gyvenimo kaimiečių. Brangi man

yra Lietuva abstraktivė, bet brangesnis yra man realinis gyvenimas Lietuvių ir jų norėčiau papasakoti Lietuviams, o labiausia Panevėžiečiams Amerikioje.“

Lietuvos Paskolos vietinė stotis kviečia susirinkimui pėnyčios vakare, ant 7:30, į Lietuvų salę, 6835 Superior ave., visų Clevelando Lietuvių draugijų pirmininkus, visus bonų pardevėjus ir patį stoties komitetą. Kiekvienas privalote dalyvauti, kas užaučiata Lietuvos reikalams.

Apie rugsėjo 25 dieną vietinė Laisvės Paskolos stotis rengia didelę prakalbą, kurioje dalyvaus įžymūs kalbėtojai. Atminkit tą laiką ir rengitės.

Dr. V. Kudirkos Draugystės mėnesinis susirinkimas atsisub nedėlioj, rugsėjo 5 d., 2 val. po pietų, Flynn salėje, 5309-11 Superior ave. Meldžiū atsilankyti narius kuoskaitlingiausia, nes yra daug svarbių reikalų, kurie turi būti apsvastyti.

J. Ruskis, Užrašų sekr. 3101 Church Ave.

Užmuštas policistas. Maple Heights maršalas, budamas savo teritorijoje ant sargybos degtinės slaptų vežiojų, likosi automobilium pervažiuotas ir beveik ant vietos užmuštas. Buvęs automobilium vyras ir moteris sunkiai sužeisti. Maršalas tuo tarpu važiuo ant motorinio dviračio ir sukosi per gatvės kampa, kaip iš užpakalo ant jo užlėkė automobilis, numesdamas į šalį. Automobilis taipgi apvirto, užgrūdėmas jame buvusius. Iš ligonbučio automobiliume važiuojantis paimtas pavieto kalėjiman.

Užmuštas maršalas buvo 45 metų amžiaus, ta vietą užėmė per septynis metus; paliko jo žmona ir aštuoni vaikai.

Suvažinėjęs jį vaikas važiuo su mergina ant gerų laikų.

Kitos nelaimės ant kelių. Elyria, O. — Nedėlioj pilnas tarpmiestinis elektriškas tramvajus užlėkė ant kito tramvajaus ir taip smarkiai abu susitrenkė, kad sužeista 20 žmonių. Nuo susitrenkimo likosi perversta keli stulpai, ant kurių kabėjo elektros vielos, ir sukriė vielos ant viršaus tramvajus padegė; abu karai tuojais liko degėliais ir visiškai sunaikinti. Vienas žmogus ant vietos buvo užmuštas. Pasaziėriams dar pasisekė iš karų išbegioti pirm prasidėjiant gaisrui. Nelaimė įvyko prie stailgaus rėlių užsisukimo.

Lima, O. — Vakare pereitą pėnyčią važiuojant per rėles automobilium su penketu ypatu, užlėkė ant jį elektriškas tramvajus ir tris užmušė, du likosi sužeisti. Automobilis važiuo du; vienas perkėkė per rėles ir matydamas atvažiuojantį karą saukė paskui važiuojančiam sustoti. Tas gi įstengė susilaikyti.

ti tik ant rėlių užvažiuos.

Allance, O. — Pereitą subačionai stumėnėjant vagonus du trukiai užpakaliais susidurė ir likosi užmušta du, sužeista 3 darbininkai. Užmuštieji likosi taip sukoneveikti, kad negalima buvo nei pažinti.

Vietinės nelaimės. Vaziuodamas automobiliume, ant kelio apvirtus, užsimušė J. Morris, automobilium kompanijos pardavėjas; liko jo žmona su 8 vaikais. Su juo važiuo kiti du vyrai išliko gyvi ir net nesužeisti.

Panedėlio vakare automobilium gatvėje suvažinėjo 9 metų vaiką ir nuvažiuo sau taip greitai, kad nekėas nespėjo pažinti.

Miesto gatvėse nelaimės didėja. Bėgvyje vieno rugpjūčio mėnesio automobilis užmušė 18 žmonių. Šis skaičius yra didžiausias, kokis kada buvo. Šių metų bėgvyje, per 8 mėnesius, miesto gatvėse užmušta 77 žm. Vienu rugpjūčio mėnesiu ant gatvių automobiliais sužeista

PARSIDUODA

BUČERNĖ IR GROSERNĖ gerų vietoj, Lietuviais apgyventoj. Pardavimo priežastis — išvažiuojų Lietuvon. ST. BULOTAS, 2255 Hamilton Ave.

REIKALINGAS BUČERIS KURIS GALI GERAI ATLIKTI SAVO DARBĄ.

Atsišaukit antrąs 2041 Hamilton Ave. Taipgi reikalingas vaikiškas apie 11 metų amžiaus, kuris galėtų atliktamas nuo mokyklos valandų arba ir visą laiką dirbti.

ANT RENDOS miegamas kambarys, be valgio, del dviejų ar vieno vyro. Kreipkitės į „Dirvos“ Krautuė. 7907 Superior Ave.

PAJIESKAU Bronislavo Graubauskio, Kantaucijų parap. Smilgiu sodos, Telsių apsk. Malonėkit atsišaukti jis pats arba apie jį žinantieji pranešti, už ką busiu labai dėkinga. Turiu jam svarbią žinią iš Lietuvos. Kazimiera Platakiene-Saldauskaitė, 7916 Pulaski ave., Cleveland, O. (38)

REIKALINGAS LIETUVIS duonkepys, kuris keptų juodą ir baltą duoną, mokeskis gera. Atsikreipkit antrąs (37) 130 Wooster Ave. AKRON, O.

AKRON, O. parsiuduoda duonkepys su pragyvenimui namu ir be. Renda pigi; listas ant ilgų metu. Akronė nėra jokio Lietuvių duonkepio, kuris keptų juodą ir baltą duoną. Kas užsims, darys didelį biznį. Yra Lietuvių kunigas ir tū. Nenoriu svetimačui parduoti. Ta vietą pigiai pirkau už morkių ir pigiai parduosiu. Kam reikia, atsikreipkit: (37) S. R. 130 Wooster Ave. Akron, Ohio.

283 žm. Gatvekarų nelaimėse užmušta vienas ir 63 sužeista.

PROGA del Lietuvio

Mums reikalinga tokių vyrų dideliai pardavimo kampanijai; nereikės jums patyrimo turėti, nes mes išmokinsim ir jus gausit visą patarimą ir pagalbą iš mūsų gabių pardavimo vedėjų; mes turim naujausius pardavimo metodus. Neatidėliok pasimatymą su mumis del šios progos; atėik pasikalbėti su Mr. Wolco, tarp 8:30 ryte ir 4 po pietų. 236 ENGINEERS BLDG. Kamp. St. Clair ir Ontario.

A. ŠIMKUNAS Moteriškų, Vyrų ir Vaikų Drapanų Krautuė Užlaikau geriausių vyrų, moteriškų ir vaikams parėdymų, maršinių, apatinių, kalnierių, kaklaraiškių, jekų, sijonų ir visokių kitokių. Krautuė atdara ir vakarais. 1001 E. 79th Street Kampas Cramb Avenue.

PRANEŠIMAS

Jog jau sugrįžau iš Kariumenės ir savo Dantų Taisyso ofisą perkėliu nuo E. 20 ir St. Clair ant E. 55th ir St. Clair Kampas Marquette Dr. Frank F. Happy Dentistas Ofiso val. nuo 10 ryte iki 8 vak. VIRŠ COHNS Aptiekos. Gretimai prie Lake Shore Banko

Del jūsų vaikų sveikatos var tokite

Candilax THE VIOLET LAXATIVE

Viena ketvirta dalis plytelės del kudių, pusė plytelės del vaikų. Jiems nereikis jokio kito vaisto. Šitie yra malonus ir švelnus naudojimui ir yra tikras pavaduotojas kastorinio aliejaus.

25c. Reikalaukite Hiss Drug Store, 7102 St. Clair Ave.

ISRADĖJAI

Prisiųskite man savo braiznių nusiradimo išegaminavimui. Reikalaukite išradimų knygtės „Patarimai Išradėjams“, kuri duoda dykiai. Rašykite Lietuvos savo ad. vokatui.

Martin' Labiner 15 PARK ROW, NEW YORK Registr. Patentų Adv. (Dr.)

Laiškams popieris į Lietuvą, su gražiu kvietkom, paveikslais, aplinkui išdabinta perlu rėmeliai ir išmarginta deimantų dulkėmis, su puikio mis dainomis, kaip: Oi tu sakaleli, Pas tėvus, Sveikinu tave, mylimas Broli, Sveiki gyvi mano gentis, kas pas jus girdo. Mielu mano prisiegię, išsiilgimas mylimos prisiegos. Sveikinu tave, miela sesute, Kur saulė šviečia, Pas tave miela mano širdelė, Apgailestavimas Lietuvos, ir Pas pačią ir Vaikučius — 22 puikniausius rusų popierų, visu po vieną, tik už doler. Siųskit pinigų dabar pas Royal Sales Co., Dept. 21, Box 59, Sta. O, New York. (36)

FARMOS FARMOS LIETUVIŲ UKININKŲ KOLONIJŲ MICHIGAN VALSTIJOJE.

Cia jau yra suvirš 400 Lietuvių pirke Ukes. Pirkit šį rudenį, nes pavasarį bus brangesnė. Fountain apielinkė žemė yra pasarsėjusi savo gerumu ir viršija visas kitas žemes, kokios tik parduodamos Michigan valstijoje. Parduoda farmas ant lengvų išmokėjimų, turiu ant pardavimo 57 farmas su budiniais ir didžiausiais sodais, prielankoms prie ežerų ir upių. Taipgi turiu daug Farmų su gyvuliais. Del platesnių žinių rasyk, o gausi kataloga. J. A. ZEMAITIS R. I. FOUNTAIN, MICH.

Užsisenėję Ligos

VYRŲ IR MOTERŲ. Jeigu užkrėstas, turi tuojaus pasitarti su manim ir gausi geriausia galimą pagalbą apie padėjimą, iki nepervėli. Mano specialiskumas apima maitystą užsisenėjusias ligas visokio pobūdžio ir negeroves vyrų ir moterų. Galiu plačiai praplesti savo praktiką parodymu kaip pilnai esu patyręs ir kaip atsakantį apsiemu. Mano 40 metų praktika, suėdėjęs su pažinimu geriausių metodų, variojau geriausių autoritetų šiuo šiuo Amerikioje ir Europoje pagelbėti man umai sunaikinti simptomus ir nurodyti tinkamą gydymą. Visiškas paluosavimas nuo ligos yra tai, ko jus reikalaujate. To reikalauja ir kiekvienas ligonis. Delei to aš kviečiu jus ateiti pas mane.

AŠ GYDAU CHRONISKAS LIGAS KRAUJO, ODOŠ IR NERVISKAS, INKSTŲ, SKILVIO IR VIDURIU. KAINOS PRIEMANOMAS. UŽLAIKAU PASLAPTIS.

Visus pacientus egzaminuoju ir gyduu pats ir kada tik atsilankai čia pasimatoma su manimi ir nekėas visu gydymo laiku nesimaisio ir nepavedu jokiam pagelbininkui. Jums nereik perkalbėto, aš turiu Lietuviškai kalbantį žmogų. ATIDA: Mano Ofisas yra ant antrų lubų. Užėikit trepa viršun. Mano Kamborio numeris 7. Apžiūrėkit kad atėjot geron vieton. Ofiso valandos kasdien nuo 1 po pietų iki 8 vakare. Subatomis nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Serdomis ir Nedėdieniais nuo 1 dieną iki 4 po pietų.

Dr. M. L. Stehley, specialistas

2573 EAST 55th ST., 2-ros lubos, Room 7. Kampas Woodland Av. ir East 55th Street. CLEVELAND, OHIO.

C&B DAILY BETWEEN CLEVELAND & BUFFALO

3 MAGNIFICENT STEAMERS 3

The Great Ship "SEANDBEE" — "CITY OF ERIE" — "CITY OF BUFFALO"

CLEVELAND — Daily, May 1st to Nov. 15th — BUFFALO

Leave CLEVELAND — 9:00 P.M. — Arrive BUFFALO — 9:00 P.M.
Leave BUFFALO — 7:30 A.M. — Arrive CLEVELAND — 7:30 A.M.

Competent at Buffalo for Niagara Falls and all Eastern and Canadian ports. Railroad travel between Cleveland and Buffalo are good for transportation on day at once. All your ticket agent or American Express Agent for tickets via C. & B. Line. New Tourist Automobile Rate—10.00 Round Trip, with 3 days return limit, for cars not exceeding 17 ft. in width.

Beautifully colored sectional puzzle chart of The Great Ship "SEANDBEE" sent on receipt of five cents. Also ask for our 24-page pictorial and descriptive booklet free.

The Cleveland & Buffalo Transit Company
Cleveland, Ohio

FARE \$ 4.63

"The Great Ship" — "SEANDBEE" — the largest and most costly passenger steamer on inland waters of the world. Sleeping capacity, 1500 passengers.

Pančiakos Mokyklon Eiti

PASINAUDOKIT ŠIA PROGA. KUOMET MES TORIM VAIKAMS PANČIAKŲ PIGIOMIS KAINOMIS—

Geros pančiakos po 29c. pora beveik visų miertų. The Regal pančiakos po 39c. pora yra didžiausios vertės — ir nusistebėsite nupirkę pančiakas iš mūsų specialio pardavimo po 50c. porą baltų ir juodų vaikams ir mergaitėms pančiakų.

Pripirkit saviškiams pančiakų gaudami tokia kaina.

RANDOLPH VARIETY STORE

7040 SUPERIOR AVE. Prie Addison Road.

Bell Main 3514 Gyvenimo Cuy. Cent. 1505 Cuy. Union 289

C. J. Benkoski ADVOKATAS

429 Society for Savings Bldg. Cleveland. Mes savo ofise turime kas per kalba lietuviškai.

Melba Drug Store The ADELSTEIN DRUG CO. nupirke nuo The GEGENHEIMER DRUG CO. Superior Av. ir Addison Rd.

DR. ADOMAS SZCZYTROWSKI GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 982 E. 79 St., Cleveland, Ohio.

Telefonai: Rosedale 5768, Princeton 431

Valandos: Nuo 2 iki 4 po piet ir nuo 7 iki 9 vakare. Nedėlioj: Nuo 2 iki 4 po piet.

F. LEVANDUSKAS 1203 E. 79th Street

Užlaikau gražių ir šviesių gėlių, padarau puikius buketus veselioms ir pagrabams. Kada jums prireikia gėlių, kreipkitės į mane.

Prospect 202.

Dr. T. A. Hanlen DANTISTAS

Ofise valandos: Nuo 8 ryto iki 7 valandų vakaro. 1395 E. 9 Street Cleveland, Ohio.

T. P. NEURA CO.

2041 HAMILTON AVE.

UZDEJAU GROSERIŲ SKLADĄ (SANDELĮ).

Tikiuos, kad galėsime prieiti prie pirmiko pigesnių tavorų ir galėsime geriaus patarnauti Lietuviams. Kas su mumis prekiaus visokiuose valgomų daiktų tavoruose, tas daug suėdys pinigų ir pasijuos, kad jo kišeniuje lieka lyčnas dolaris.

Valgių kainos šiandien tokios brangios, kad kožnas jiėko gauti pigiau pirkto produktus. Taigi dabar atsidaro visiems proga pasinaudoti šiomis mūsų krautuėmė:

2001 HAMILTON AV. 3246 SUPERIOR AV.

1332 EAST 55th ST.

(Telefonai — Gyvenimo — Central 4675-K.)

(Biznio: Central 3 20-L Central 8792-W)

Visose krautuėse be paliovos daiktų kainos kyla, bet as stengiuosi palaikyti senas ir net kitus daiktus parduodu pigiau už kitus. Lietuviams patogausia pirkti visą reikalingo ant stalo mano krautuėse. Kovokit su brangumu.

T. P. Neura, 2047 Hamilton Ave.

The May Co's Bargain Basement

VAIKAMS MOKYKLON EITI DRAPANOS VISAI ATPIGYTA

RUDUO ateina, kaip tik laikas šitam nepaprastai dideliām Atpigintų Prekių Sklepe vaikų drapanų išpardavimui. Pats laikas yra delto, kad už keletu dienų visi jauniačiai pradės rinktis atgal į mokyklas ir delto turi būti tinkamai aprengti drutomis drapanomis, plačiais ir tt., kurie galėtų išlaikyti didelei jų dėveimę, koki tkras vaikus drapanoms patiekia. Taipgi nepaprastas šis išpardavimas tuomi, kad visu šiuo išpardavimo begiu kainos yra nesulyginamai numazintos. Gerai įsisiurkite į apačioje surašytus pardavimų dalykus ir atėikit anksti iš ryto, pirkit kiek tik jums vaikams reikės ant visos žemos, ir taip pasinaudosit pigumu ir daug sutausit.

\$7.93 OVERKOTAI po

Vaikų dubalta krutine Rusiškį pločiai-overkotai, visi gerai pasiuti, su gražiais pamušalais ir diržais aplinkui. Jie yra susegami iki pat kaklo, audimas yra žalias ir rudai maisytas ir dryžuotas. Mieros eina nuo 2½ iki 10. \$7.98 vertės parsiuduoda Bargain Sklepe po \$5.98.

\$7.95 MOKYKLON SIUTAI po

Vaikų rudėniniai mokyklon eiti siutai, labai drutai pasiuti įvairiose spalvose nuo šviesių iki tamsių, su diržais aplinkui. Kelnaitės yra pilnai išmūstos, plačios ir drutai pasiutos. Mieros eina nuo 6 iki 18 parastoje \$7.95 kainoje, kuriuos parduodame Bargain Sklepe po \$6.75.

\$9.95 CORDUROY SIUTAI po

Vaikų corduroy audimo mokyklon eiti siutai, iš garsaus "Crompton" corduroy audėlo, drutai pasiuti, su diržais aplinkui ir kelnaitėm viduriais išpamūsaluotais. Šios drapanos padirbtos tvirtam atlaikimui, kokio paprastai vaikams reikalinga. Mieros 7 iki 18; parasta jį kaina \$9.95 vertės, Bargain Basamente parsiuduoda po \$8.75.

\$8.75

Vaikų \$10.95 Mackinaw pločiai su plačiais užverčiamais kalnieriiais, Yra gražių rudų, pilkų ir mėlinų spalvų. Visi drutai pasiuti, su diržais, plačios mieros nuo 6 iki 18. Parsiuduoda Bargain Sklepe po \$8.45.

Vaikų \$11.95 Dubalta Krutine Pločiai su plačiais užverčiamais kalnieriiais, diržais ir gražiais pamušalais. Rudos, pilkos ir žalios maisytos spalvos, mieros nuo 7 iki 14; specialiai atpiginta, Bargain Sklepe parsiuduoda \$8.98.

Vaikų \$15 Junior Overkotai, dubaltava krutina, rudos, žalsos, žalias, ir juodos spalvos. Drutai pasiuti, su plačiu dideliu kalnieriūm, diržu ir kelnaitėmis. Mieros 4 iki 10. Specialiai parsiuduoda \$9.98 Sklepe po \$8.45.

Kur
Sautus
ikiš